

PK-YRITYYSBAROMETRI SYKSY 2025

Sisällys

ESIPUHE	3
TIIVISTELMÄ	4
1. AINEISTO	6
2. PK-YRITYKSET KANSANTALOUDESSA	9
3. SUHDANTEET	10
3.1 Yleiset suhdannenäkymät	10
3.2 Liikevaihto	12
3.3 Kannattavuus	13
3.4 Vakavaraisuus	14
3.5 Investoinnit	15
3.6 Innovaatiot sekä tuotannon ja tuotteiden kehitys	16
3.7 Henkilöstön määrä	17
3.8 Vienti ja liiketoiminta ulkomailla	18
3.9 Tuonti	20
3.10 Tuotantokustannukset	21
3.11 Inflaatio-odotukset	22
4. KEHITTYMINEN JA KANSAINVÄLISTYMINEN	23
4.1 Kasvu	23
4.2 Uusiutuminen	25
4.3 Tutkimus- ja kehittämistoiminta	26
4.4 Kansainvälistyminen	29
4.5 Kansainvälistymispalvelujen käyttäminen pk-yrityksissä	31
4.6 Pk-yritysten kehittämistarpeet ja -esteet	33
5. TOIMINTAYMPÄRISTÖ	35
5.1 Pk-yritysten rahoitus	35
5.2 Maksuvaikkeudet	41
6. YHTEENVETO ALUEELLISISTA TULOKSISTA	42
PK-YRITYSBAROMETRIN ALUEJAKO	44

PK-YRITYSBAROMETRI KIRJOITTAJAT:

Julkaisija:
Suomen Yrittäjät ry
PL 999, 00101 Helsinki
puhelin 09 229 221

- ekonomisti **Roope Ohlsbom**, Suomen Yrittäjät
- ekonomisti **Petri Malinen**, Suomen Yrittäjät
- digi-, innovaatio- ja korkeakoulupolitiikan asiantuntija **Maria Nyroos**, Suomen Yrittäjät

Julkaisun ulkoasu ja taitto:
graafinen suunnittelija Lea Hult, Aste Helsinki Oy

Esipuhe

Suomen Yrittäjät, Finnvera sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät kaksi kertaa vuodessa Pk-yritysbarometrin, joka kuvaa pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä. Syksyn 2025 Pk-yritysbarometri perustuu 4 200 pk-yrityksen vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

Raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia ja kehitystä, kasvua ja uusiutumista, kansainvälistymistä, kehittymistä sekä investointeja ja rahoitustilannetta. Lisäksi ajankohtaisina aiheina tarkastellaan kansainvälisen kaupan rajoitteiden vaikutuksia sekä pk-yritysten tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

Barometri julkaistaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raportteina. Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraporteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä.

Helsingissä 11.9.2025

Mikael Pentikäinen
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät

Juuso Heinilä
toimitusjohtaja
Finnvera Oyj

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Juhapekka Ristola
osastopäällikkö
työ- ja elinkeinoministeriö

Tiivistelmä

Pk-yritysten suhdanneodotukset nousivat hieman sekä viime kevääseen että edellisvuoteen verrattuna. Odotuksia ovat vahvistaneet inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja onnistunut irtautuminen venäläisestä energiasta sekä Venäjän-kaupasta. Yhdysvaltojen tullipolitiikan kiristymisestä seuranneet kauppajännitteet ja lisääntynyt geopoliittinen epävarmuus ovat saaneet pk-yritykset odottavalle kannalle. Suhdannenäkymien saldoluku saa arvon 3, mikä on kaksi yksikköä enemmän kuin kevään 2025 barometrissa.

Pk-yrityksistä 24 prosenttia arvioi suhdanteiden paranevan seuraavien 12 kuukauden aikana ja 21 prosenttia uskoo niiden heikkenevän. Kevään barometrissa parempia suhdanteita ennakoivia oli vajaan prosenttiyksikön vähemmän ja heikkeneviä suhdanteita ennakoivia reilut kaksi prosenttiyksikköä enemmän. Hieman yli puolet pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän samana.

Pk-yritysten suhdanneodotukset ennakoivat siis Suomen taloudelle suurin piirtein vastaavaa tai hieman heikompaa kehitystä kuin suurin osa talousennusteista. Sekä talouden tilaan että pk-yritysten odotuksiin liittyy joka tapauksessa edelleen poikkeuksellisen merkittävää epävarmuutta.

Odotukset kasvusta nousussa, mutta epävarmuus vähentää investointeja

Odotukset liikevaihdon kehityksestä ovat vahvistuneet samaan aikaan, kun yleiset suhdanneodotukset ovat nousseet pohjalukemistaan. Liikevaihto-odotusten saldoluku nousi kevään 2025 barometrista neljä yksikköä ja saa arvon 14.

Pk-yritysten kannattavuusodotukset ovat viime vuosina heikentyneet voimakkaasti samaan aikaan, kun yleinen luottamus talouteen on laskenut. Suurin epävarmuus tulevasta on hellittänyt, mutta kannattavuusodotuksia mittaava saldoluku pysyy edelleen negatiivisena arvolla miinus viisi.

Pk-yritykset arvioivat vähentävänsä investointejaan merkittävästi lähiaikoina. Heikot investointiainekset ovat näkyneet pk-yritysbarometrin tuloksissa jo

useamman vuoden ajan. Pitkään jatkuneen epävarmuuden ja heikon suhdanteen seurauksena teollisuus on ainoa päätoimiala, jolla on enemmän investointeja lisäämään pyrkiviä kuin niitä vähentäviä yrityksiä. Pienestä noususta huolimatta investointien arvon muutosodotusten saldoluku pysyy negatiivisena arvolla -11.

Positiivinen signaali pk-yritysten investointi-odotuksissa on viime vuoden aikana tapahtunut voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten investointien kehitystä peilaavan saldoluvun jyrkkä nousu. Voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten saldoluku saa nyt arvon 47, kun keväällä 2024 se oli 20.

Ylivoimaisesti suurin osa yrityksistä, 63 prosenttia, on pitämässä innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehitystyön määrän ennallaan. Yli kaksi vuotta nollan tuntumassa pysytellyt innovointi- ja tuotekehitysaikojen saldoluku ei tue kasvun edellytysten laajapohjaista vahvistumista. Yritysten tiukka talous on viime vuosina vähentänyt mahdollisuuksia aktiiviseen innovointiin ja tuotekehitykseen.

Pk-yritykset pitävät yhä kiinni henkilöstöstä

Pk-yritykset huolehtivat henkilöstöstä ja sinnittelevät heikkojen taloustilanteiden yli pitämällä siitä kiinni. Pk-yrityksistä 14 prosenttia aikoo lisätä henkilöstön määrää seuraavan vuoden aikana. Sen sijaan 11 prosenttia yrityksistä odottaa henkilöstönsä määrän vähentyvän. Edelleenkin suuri enemmistö, eli 75 prosenttia pk-yrityksistä, aikoo säilyttää nykyisen henkilöstömääränsä.

Pk-yritysten henkilöstöodotukset ovat talouden epävarmoista näkymistä huolimatta palautuneet positiivisiksi. Saldoluku kolme on kaksi yksikköä kevään 2025 barometria korkeampi.

Kasvupotentiaalia uusiutumisesta sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnasta

Viime vuosien monet kriisit eivät ole merkittävästi tai äkillisesti vähentäneet yritysten kasvuhaluja. Edelleen selvästi yli kolmannes pk-yrityksistä on

voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisia. Voimakkaasti kasvuhakuisten pk-yritysten osuuden lasku vaikuttaa pysähtyneen kuuteen prosenttiin. Voimakkaasti kasvuhakuisten pk-yritysten osuus on edelleen vaatimaton, ja pidemmän aikavälin trendinomainen lasku aiheuttaa huolta.

Pk-yrityksistä 19 prosenttia on ottanut käyttöön uutta teknologiaa ja 47 prosenttia on investoinut digitalisaatioon viime vuoden aikana. Noin puolet yrityksistä on myös kouluttanut henkilöstöään. Lisäksi hieman alle kolme kymmenestä yrityksestä on tuonut markkinoille uusia tuotteita tai palveluita.

Tutkimuksella ja kehittämisellä (T&K) tarkoitetaan luovaa ja systemaattista toimintaa tiedon lisäämiseksi sekä tiedon käyttämistä uusiin soveluksiin. Pk-yrityksistä merkittävä osuus, 25 prosenttia, raportoi tekevänsä tutkimusta ja kehittämistä jossain muodossa. Toimialojen välillä on odotetusti merkittäviä eroja. Suurin osuus on teollisuudessa, jossa 37 prosentilla pk-yrityksistä on T&K-toimintaa.

Kansainvälinen tullipolitiikka nostanut kustannuksia ja kiristänyt kilpailua

Vuoden 2025 aikana pk-yritysten vientiodotuksia on painanut Yhdysvaltojen tullipolitiikasta johtuva kauppasuhteiden kiristyminen. Merkittävästä epävarmuudesta huolimatta vientiä harjoittavista pk-yrityksistä 34 prosenttia odottaa viennin arvon kasvavan seuraavan vuoden aikana, ja viennin arvon muutosodotuksia kuvaava saldoluku saa arvon 20.

Pk-yrityksistä 24 prosentilla on vientiä tai muuta liiketoimintaa ulkomailla. Pohjoismaat ovat keskeinen markkina-alue, jolla toimii 68 prosenttia ulkomaankauppaa harjoittavista yrityksistä. Myös Euroopan unioni on merkittävä markkina-alue suomalaisille pk-yrityksille 63 prosentin osuudella. Seuraavaksi tärkein markkina on Yhdistynyt kuningaskunta, jossa toimii noin joka viides pk-yritys.

Noin 13 prosenttia pk-yrityksistä raportoi kansainvälisen tullipolitiikan tai muiden kaupan rajoitteiden aiheuttamista kohonneista kustannuksista,

ja lähes joka kymmenes on kohdannut kiristynyttä kilpailua. Puolet kaikista pk-yrityksistä raportoi, että tullipolitiikalla tai muilla kansainvälisen kaupan rajoitteilla ei ollut kyselyyn mennessä ollut vaikutuksia yrityksen toimintaan. Vastaava osuus vientiä tai muuta liiketoimintaa ulkomailla harjoittavien yritysten joukossa on 43 prosenttia.

Taloustilanne ja tiukka sääntely vähentävät ulkoisen rahoituksen käyttöä

Pitkään kestänyt vaikea suhdannetilanne ja sen seurauksena yritysten heikentynyt luottokelpoisuus yhdistettynä pankkitoiminnan tiukentuneeseen sääntelyyn näkyvät pk-yritysten ulkoisen rahoituksen käytössä: selvästi alle puolella pk-yrityksistä on lainaa pankista tai muusta rahoituslaitoksesta. Ulkoisen rahoituksen käyttö on hieman lisääntynyt viime kevään barometrista.

Myönteistä rahoituksenottamisaikomuksissa on se, että kasvuhakuisten yritysten kiinnostus ulkoista rahoitusta kohtaan on säilynyt kohtuullisen hyvänä ja jopa hieman kasvanut keväästä.

Yritysrahoituksen rakenne muuttuu hyvin hitaasti. Pankkikeskeisyys on pk-yritysten rahoituksessa yleistä ja tässä barometrissa sen osuus on edelleen lähes samalla tasolla kuin aikaisemmin. Finnvera on säilyttänyt asemansa pankkilainojen tärkeimpinä vaihtoehtoina yhdessä Business Finlandin ja ELY-keskusten kanssa.

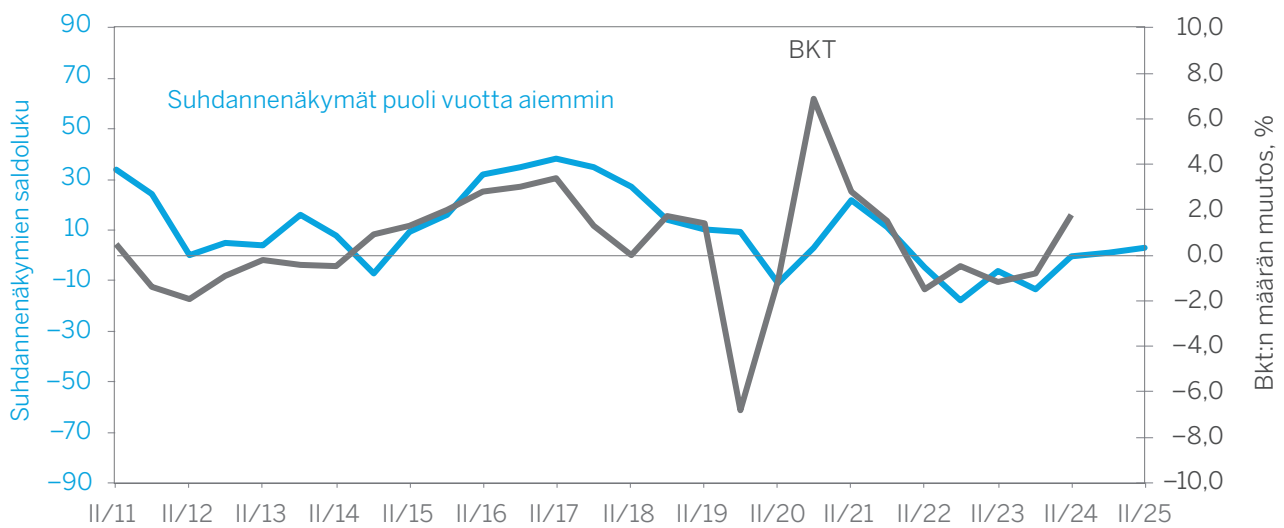
Kuluva vuosi on ollut monelle pk-yritykselle ennakoitua haastavampi ja se näkyy maksuvaikeuksien määrässä. Noin 20 prosenttia eli joka viides pk-yritys raportoi vaikeuksista hoitaa maksujaan viimeksi kuluneen kolmen kuukauden aikana. Osuus nousi kevään 2025 barometrista kahdella prosenttiyksiköllä ylittäen pandemiasyysyn 2020 tason.

1. Aineisto

Pk-yritysbarometri mittaa pienten ja keski suurten yritysten näkemyksiä niiden toimintaan vaikuttavien taloudellisten tekijöiden muutoksista kahdesti vuodessa. Suhdannekysymysten lisäksi barometri luotaa yritysten toimintaympäristöön liittyviä rakenteellisia tekijöitä, kuten pk-yritysten kasvustrategiaa, rahoitusta ja uusiutumista.

Taloustutkimus Oy toteutti syksyn 2025 Pk-yritysbarometrin internet- ja puhelinkyselynä kesä- ja heinäkuussa 2025. Kyselyyn vastasi 4 200 suomalaisen pk-yrityksen edustajaa. Otanta on poimittu kiintiöidyllä satunnaisotannalla Bisnoden Selector B2B -palvelusta ja Suomen Yrittäjien jäsenrekisteristä. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala (TOL

Kuva 1: Pk-yritysbarometrin suhdannenäkymät ja BKT:n määrän muutos

2008), kokoluokka ja sijainti. Tulosten laskentaan aineistoa on oikaistu. Näin aineisto pyrkii vastaamaan mahdollisimman hyvin Suomen pienten ja keskisuurten yritysten todellista rakennetta.

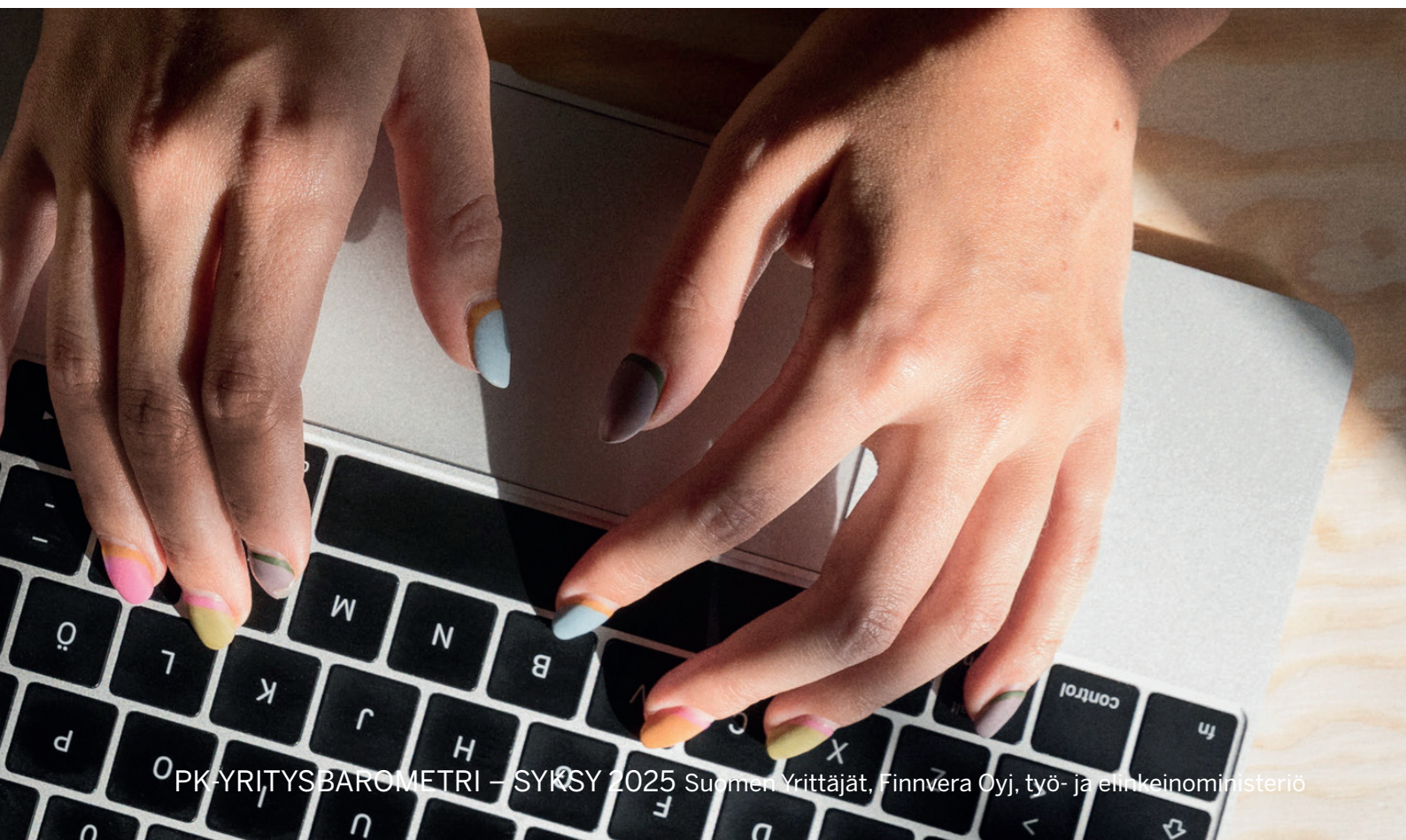
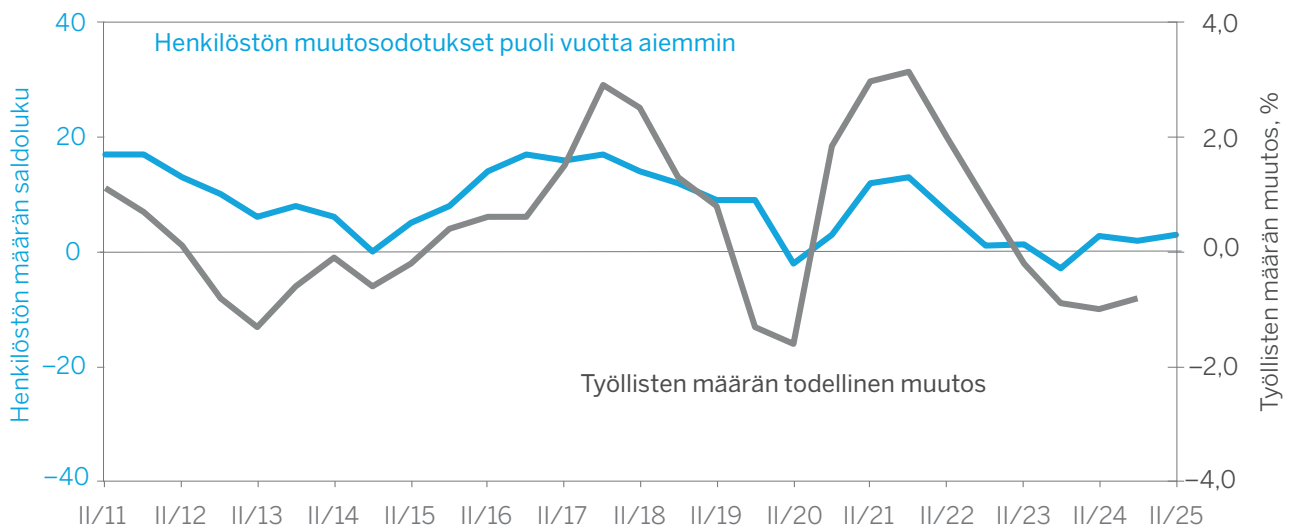
Laajalla pk-yritysten odotuksia kuvaavalla aineistolla pyritään ennakoimaan talouden suhdannekäänteitä sekä kiinnittämään huomiota niihin talouspolitiikan toimiin, joilla yritysten toimintaedellytyksiin voidaan vaikuttaa.

Barometrin kotimarkkinayrityksiin painottuvassa otoksessa pk-yritysten suhdannevaihtelut

seuraavat yleensä suurten vientiteollisuusyritysten suhdannerytmiä viiveellä. Pk-yritysten suhdannenäkymien aallonpohja näyttäisi olevan ohitettu ja odotuksissa on varovaista positiivista virettä.

Saldoluvut lasketaan positiivisten ja negatiivisten vastausten prosenttiosuuksien erotuksena. Luettavuuden parantamiseksi kaikki raportin luvut on pyöristetty lähimpään tasalukuun. Pyöristyksen takia saldoluku voi olla yhden suurempi tai pienempi kuin taulukoissa raportoitujen prosenttiosuuksien erotus.

Kuva 2: Pk-yritysbarometrin odotukset henkilöstömäärästä ja työllisyyden muutos

Taulukko 1: Aineiston rakenne

		n=	%
PÄÄTOIMIALA	Teollisuus	379	8
	Rakentaminen	513	16
	Kauppa	676	17
	Palvelut	2 632	59
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	Alle 5 henkilöä	2 950	59
	5–9 henkilöä	627	21
	10–19 henkilöä	358	10
	20–49 henkilöä	184	7
	50+ henkilöä	81	3
LIIKEVAIHTO	alle 0,2 miljoonaa euroa	1 630	39
	0,2–0,49 miljoonaa euroa	792	19
	0,5–0,99 miljoonaa euroa	620	15
	1,0–1,49 miljoonaa euroa	310	7
	1,5–1,99 miljoonaa euroa	189	5
	2,0–4,99 miljoonaa euroa	330	8
	5 miljoonaa euroa tai yli	312	7
ALUE (MAAKUNTA)	Espoo ja Kauniainen	203	5
	Etelä-Karjala	92	2
	Etelä-Pohjanmaa	220	5
	Etelä-Savo	127	3
	Helsinki	547	13
	Kainuu	53	1
	Kanta-Häme	126	3
	Keski-Pohjanmaa	52	1
	Keski-Suomi	207	5
	Kymenlaakso	126	3
	Lappi	132	3
	Pirkanmaa	372	9
	Pohjanmaa	138	3
	Pohjois-Karjala	117	3
	Pohjois-Pohjanmaa	305	7
	Pohjois-Savo	181	4
	Päijät-Häme	144	3
	Satakunta	181	4
	Uusimaa	368	9
	Vantaa	133	3
	Varsinais-Suomi	376	9
YRITYKSEN PERUSTAMISVUOSI	Ennen 1990	756	19
	1990–1999	670	16
	2000–2009	805	20
	2010–2019	1 273	30
	2019 jälkeen	673	15
YRITYKSEN KASVUHAKUISUUS	Voimakkaasti kasvuhakuinen	230	6
	Kasvaa mahdollisuuksien mukaan	1 337	33
	Pyrkii säilyttämään asemansa	1 266	31
	Ei kasvutavoitteita	1 154	25
	Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	207	4
YHTEENSÄ		4 200	100

2. Pk-yritykset kansantaloudessa

Tilastokeskuksen tuoreimman Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston mukaan Suomessa oli vuonna 2023 noin 455 000 yritystä ilman maa-, metsä- ja kalatalouden toimialoja. Yrityksiä oli noin 11 000 enemmän kuin vuotta aiemmin.

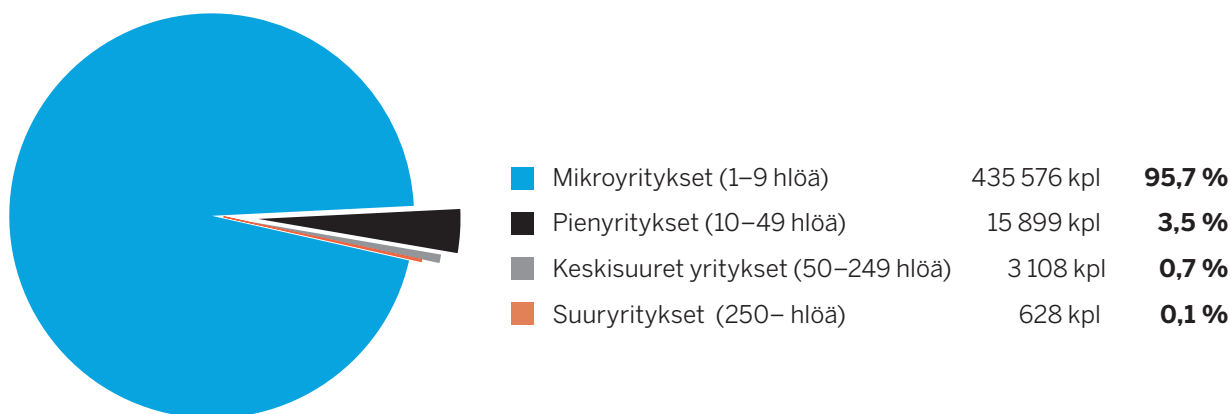
Alle kymmenen henkilöä työllistävien mikroyritysten osuus koko yrityskannasta oli vuonna 2023 noin 95,7 prosenttia. Kaikkien pk-yritysten eli alle 250 henkilöä työllistävien yritysten osuus oli 99,9 prosenttia. Pk-yritysten ja mikroyritysten osuudet yrityskannasta pysyivät suurin piirtein ennallaan vuosien 2022 ja 2023 välillä.

Vuonna 2023 ilman alkutuotantoa suomalaisten yritysten liikevaihtoa kertyi 541 miljardia euroa. Yri-

tysten yhteenlaskettu liikevaihto laski noin 12 miljardilla eurolla vuoteen 2022 verrattuna. Pk-sektorin osuus suomalaisyritysten liikevaihdosta oli 54,0 prosenttia vuonna 2023. Tämä osuus laski noin 0,2 prosenttiyksiköllä edellisestä vuodesta.

Suomalaiset yritykset (pl. maa-, metsä- ja kalatalous) työllistivät vuonna 2023 yhteensä 1 467 000 henkilöä, kun työllisten määrä muunnetaan kokopäiväisiksi työpaikoiksi. Mikroyritysten eli 1–9 henkeä työllistävien yritysten osuus tästä työllisten määrästä oli hieman yli viidennes ja koko pk-sektorin noin 62,4 prosenttia.

Kuva 3: Yritysrakenne Suomessa 2023

Lähde: Tilastokeskus 2023, Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto, pl. maa-, metsä- ja kalatalous

3. Suhdanteet

3.1 YLEISET SUHDANNENÄKYMÄT

Pk-yritysten suhdanneodotukset nousivat hieman viime kevääseen ja edellisvuoteen verrattuna. Matalaksi laskenut inflaatio, aleneva korkotaso sekä onnistunut irtautuminen venäläisestä energiasta ja Venäjän-kaupasta vahvistivat odotuksia vuoden 2024 aikana. Sen jälkeen Yhdysvaltojen tullipolitiikasta johtuva kauppasuhteiden kiristyminen ja lisääntynyt geopolitiittinen epävarmuus ovat saaneet pk-yritykset odottavalle kannalle. Nyt suhdannenäkymien saldoluku saa arvon kolme. Saldoluku nousi kevään 2025 barometrista kahdella yksiköllä.

Pk-yritysten suhdanneodotukset ennakoivat siis Suomen taloudelle suurin piirtein vastaavaa tai hieman heikompaa kehitystä kuin suurin osa talousennusteista. Bruttokansantuotteeseen perustuvat arviot talouden kehityksestä ennustavat Suomeen vuonna 2025 keskimäärin 0,5–1,4 prosentin kasvua. Sekä talouden kehitykseen että pk-yritysten odotuksiin liittyy joka tapauksessa edelleen merkittävää epävarmuutta.

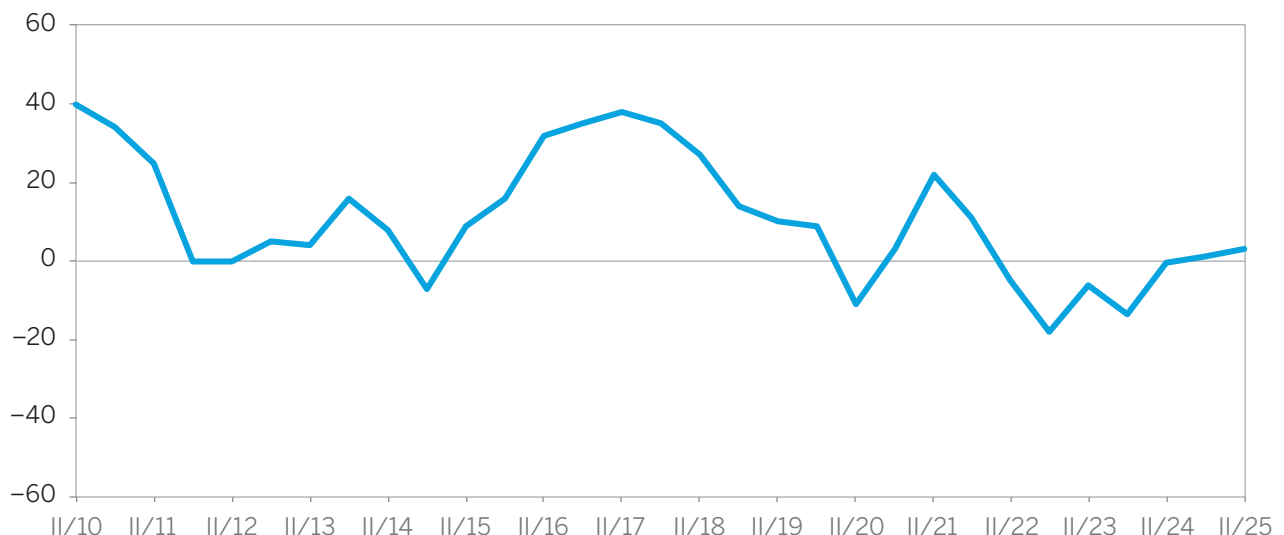
Talouden suunta riippuu paljon muun muassa

yksityisen kulutuksen elpymisestä ja korkotason laskusta, joiden kehitystä seurataan odottavaisin tunnelmin kaikilla keskeisillä markkina-alueillamme.

Pk-yrityksistä 24 prosenttia arvioi suhdanteiden paranevan seuraavien 12 kuukauden aikana ja 21 prosenttia uskoo niiden heikkenevän. Kevään barometrissa parempia suhdanteita ennakoivia oli vajaan prosenttiyksikön vähemmän ja heikkeneviä suhdanteita ennakoivia reilut kaksi prosenttiyksikköä enemmän. Hieman yli puolet pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän samana.

Toimialoittain tarkasteltuna suurin muutos keväästä tapahtui teollisuudessa, jossa saldoluku nousi seitsemän yksikköä tasolle 16, joka on toimialoista korkein. Myös rakentamisen saldoluku nousi seitsemän yksikköä saaden arvon kahdeksan. Palveluissa muutos keväästä oli vähäisempi: toimialan saldoluku nousi kahdella yksiköllä arvoon kolme. Sen sijaan kaupan alan saldoluku putosi kuusi yksikköä arvoon miinus kahdeksan. Kauppa oli ainoa toimiala, jonka suhdannenäkymät heikkenivät kevään barometrista ja jonka saldoluku on negatiivinen.

Kuva 4: Suhdannenäkymät, saldoluku

Suurempien pk-yritysten suhdannenäkymät ovat selvästi pienempiä yrityksiä positiivisemmat. Negatiivisimmat odotukset ovat alle viiden hengen mikroyrityksillä: kokoluokan suhdanneodotusten saldoluku saa arvon miinus yksi. Positiivisimmat odotukset ovat vähintään 50 henkilöä työllistävillä yrityksillä saldoluulla 24.

Pk-yritysbarometrissa kysytään myös yritysten tämänhetkistä tilannetta suhteessa 12 kuukauden takaiseen tilanteeseen. Noin 23 prosenttia pk-yrityksistä kokee suhdannetilanteen paremmaksi ja 30 prosenttia heikommaksi kuin vuosi sitten, joten tämänhetkistä tilannetta kuvaava saldoluku saa arvon miinus seitsemän. Saldoluku nousi edellisestä barometrista yhdellä yksiköllä. Suhdanne-

tilanne arvioidaan vuoden takaista huonommaksi kaikilla päätoimialoilla teollisuutta lukuun ottamatta.

Vaikein tilanne on kaupan alalla, jossa nykytilannetta kuvaava saldoluku saa arvon -16. Muita toimialoja parempi tilanne on teollisuudessa, jossa saldoluku saa arvon viisi, ja vajaa kolmannes pk-yrityksistä arvioi nykyisen suhdannetilanteen olevan vuoden takaista parempi. Ero voimakkaasti kasvuhakuisten ja muiden yritysten välillä on suuri: voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten saldoluku saa arvon 36, mikä on korkea varsinkin verrattuna keskimääräistä kasvua tavoittelevien (asemansa säilyttäjät) ja kasvua tavoittelemattomien saldolukuihin -17 ja -18.

Taulukko 2: Suhdannenäkymät seuraavan 12 kuukauden aikana

	Paranevat %	Pysyvät ennallaan %	Heikkenevät %	Saldoluku */
Kaikki yritykset	24	55	21	3
Toimialoittain				
Teollisuus	30	55	15	16
Rakentaminen	26	57	17	8
Kauppa	20	52	28	-8
Palvelut	24	56	21	3
Kasvuhakuisuuden mukaan				
Voimakkaasti kasvuhakuiset	66	27	7	59
Kasvuhakuiset	36	52	12	24
Asemansa säilyttäjät	17	56	26	-9
Ei kasvutavoitetta	8	69	22	-14
Toimintansa lopettavat	5	36	59	-54
Kokoluokittain				
alle 5 henkilöä	21	57	22	-1
5–9 henkilöä	26	51	23	3
10–19 henkilöä	27	54	19	8
20–49 henkilöä	32	53	14	18
yli 50 henkilöä	35	55	10	24
Perustamisvuoden mukaan				
ennen 1990	19	57	24	-5
1990–1999	18	60	23	-5
2000–2009	23	57	20	3
2010–2019	23	55	21	2
2019 jälkeen	39	45	16	22

*/ Saldoluku on laskettu "paranevat" ja "heikkenevät" -vastausten osuuksien erotuksena.

** / Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.2 LIIKEVAIHTO

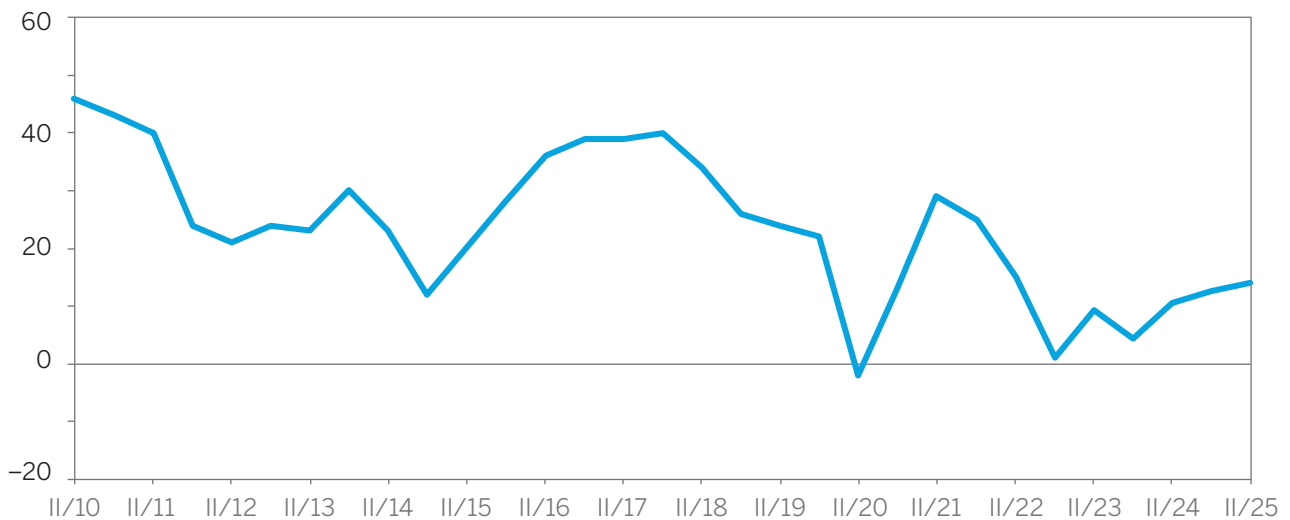
Odotukset liikevaihdon kehityksestä ovat vahvistuneet samaan aikaan, kun yleiset suhdanneodotukset ovat nousseet pohjalukemistaan. Liikevaihto-odotusten saldoluku nousi kevään 2025 barometrissa neljä yksikköä ja saa arvon 14. Yli kolmannes pk-yrityksistä odottaa liikevaihtonsa kasvavan seuraavan 12 kuukauden aikana, ja 23 prosenttia odottaa liikevaihtonsa pienenevän.

Talousnäkymien yleisestä epävarmuudesta huolimatta saldoluvun arvo on positiivinen ja poikkeuksellisiin viime vuosien nähden kohtuullinen, vaikkakin edelleen selvästi koronapandemiaa edeltävää tasoa alhaisempi. Liikevaihto-odotukset ovat positiiviset kaikilla päätoimialoilla.

Korkeimmat odotukset liikevaihdon kasvusta ovat teollisuudessa ja palveluissa, joiden saldoluvut saavat arvot 29 ja 16. Teollisuuden liikevaihtonäkymät nousivat viisi yksikköä ja palveluiden yhden yksikön keväästä. Noin 42 prosenttia teollisuuden pk-yrityksistä odottaa liikevaihtonsa kasvavan seuraan vuoden aikana.

Kaupan alan liikevaihto-odotusten saldoluku saa arvon kahdeksan laskettuaan kahdella yksiköllä keväästä. Rakentamisen saldoluku nousi keväästä kolmella yksiköllä päättyen arvoon viisi. Noin 29 prosenttia rakentamisen pk-yrityksistä arvioi liikevaihtonsa kasvavan ja 25 prosenttia odottaa sen vähenevän.

Kuva 5: Liikevaihdon muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 3: Odotukset liikevaihdon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	37	41	23	14
Teollisuus	42	44	13	29
Rakentaminen	29	46	25	5
Kauppa	35	39	27	8
Palvelut	38	39	22	16

**/ Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.3 KANNATTAVUUS

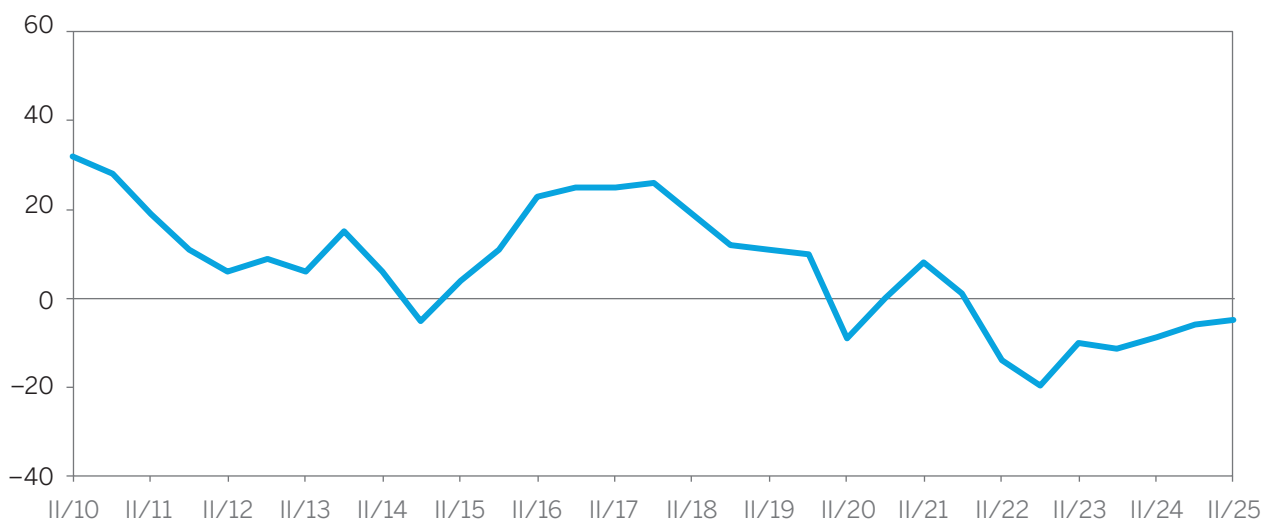
Pk-yritysten kannattavuusodotukset ovat viime vuosina heikentyneet voimakkaasti samaan aikaan, kun yleinen luottamus talouteen on laskenut. Kannattavuuden muutosodotukset eivät ole vielä palautuneet positiivisiksi vuosien 2021–2022 jyrkän laskun jäljiltä. Suurin epävarmuus tulevasta on hellittänyt, mutta kannattavuusodotuksia mittaava saldoluku pysyy edelleen negatiivisena arvolla miinus viisi. Kannattavuusodotusten pitkän aikavälin keskiarvo on 19.

Toimialoista suurin muutos tapahtui rakentamisessa, jossa odotukset nousivat viisi yksikköä pää-

tyen arvoon miinus kuusi. Teollisuuden kannattavuusodotusten saldoluku saa arvon kolme, ollen siten ainoa päätoimiala, jossa odotukset eivät ole negatiiviset.

Kokoluokittain vähintään 20 henkeä työllistävillä pk-yrityksillä on positiiviset odotukset kannattavuuden kehityksestä seuraavan 12 kuukauden aikana. Vähintään 50 hengen pk-yritysten kannattavuusodotusten saldoluku saa arvon 15. Negatiivisimmat näkymät ovat 5–9 henkilön yrityksissä saldoluvulla –11.

Kuva 6: Kannattavuuden muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 4: Odotukset kannattavuuden muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	24	47	29	-5
Teollisuus	24	55	21	3
Rakentaminen	24	46	30	-6
Kauppa	19	45	35	-16
Palvelut	26	46	28	-2

**/ Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

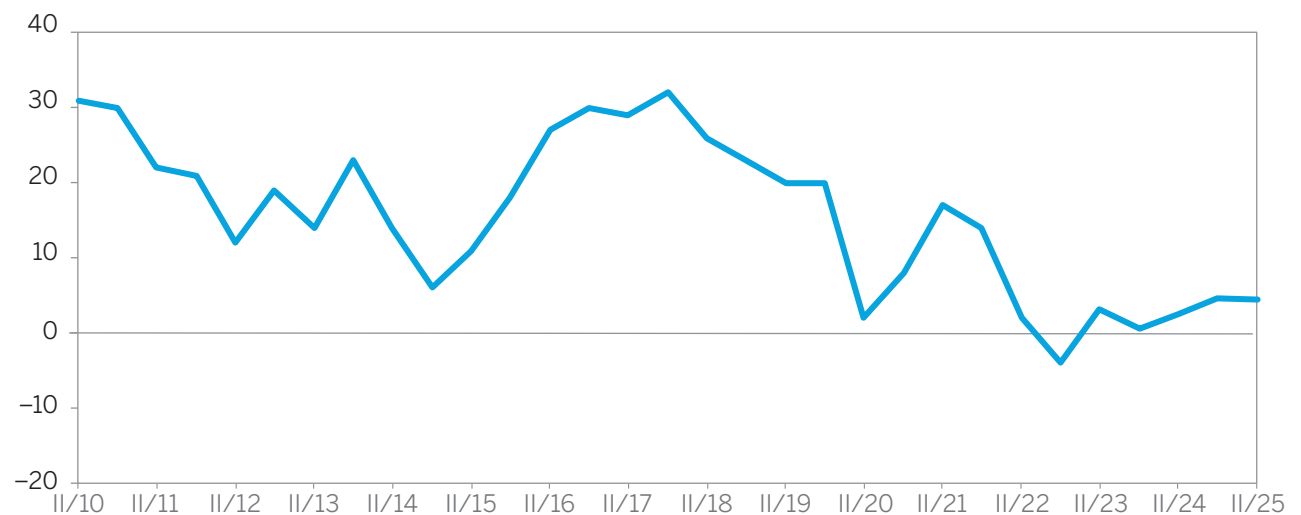
3.4 VAKAVARAISUUS

Hieman aiempaa harvempi pk-yritys odottaa vakavaraisuutensa paranevan seuraavan vuoden aikana. Saldoluku laski edellisestä barometrista yhdellä yksiköllä arvoon neljä. Negatiivinen kehitys johtuu erityisesti kaupan alan vakavaraisuusodotusten heikkenemisestä. Hieman yllättäen myös teollisuuden odotukset heikkenivät hieman.

Muilla päätoimialoilla odotukset paranivat vain lievästi. Rakentamisen saldoluku nousi kolmella yksiköllä arvoon kaksi ja palveluiden saldoluku kahdella yksiköllä arvoon seitsemän.

Eri kokoluokkien vakavaraisuusodotukset vaihtelevat 5–9 hengen yritysten saldoluvusta kaksi 20–49 hengen yritysten saldolukuun 19. Vuodesta 2020 alkaen toimineissa yrityksissä odotetaan selvästi positiivisempaa vakavaraisuuskehitystä kuin muissa yrityksissä, saldoluvun ollessa näissä yrityksissä 22. On kuitenkin huomattava, että barometrissa mitataan vakavaraisuuden muutosten suuntaa ja voimakkuutta, ei vakavaraisuuden tasoa

Kuva 7: Vakavaraisuuden muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 5: Odotukset vakavaraisuuden muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	24	56	20	4
Teollisuus	26	59	15	10
Rakentaminen	24	54	22	2
Kauppa	20	55	25	-5
Palvelut	26	56	19	7

**/ Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.5 INVESTOINNIT

Pk-yritykset arvioivat vähentävänsä investointejaan merkittävästi lähiaikoina. Pitkään jatkuneen epävarmuuden ja heikon suhdanteen seurauksena teollisuus on ainoa päätoimiala, jolla ei ole enemmän investointejaan vähentäviä yrityksiä kuin niitä, joissa investointien odotetaan lisääntyvän.

Keväällä 2024 alkaneesta noususta huolimatta investointien arvon muutosodotusten saldoluku pysyy negatiivisena arvolla –11. Investointiodotusten pidempään jatkunut heikko kehitys on yhteydessä poikkeuksellisen suureen epävarmuuteen koskien kysynnän palautumista, kauppa- ja geopolittisten riskien kasvua sekä muita toimintaympäristöön liittyviä tekijöitä, kuten rahoituksen saataavuutta.

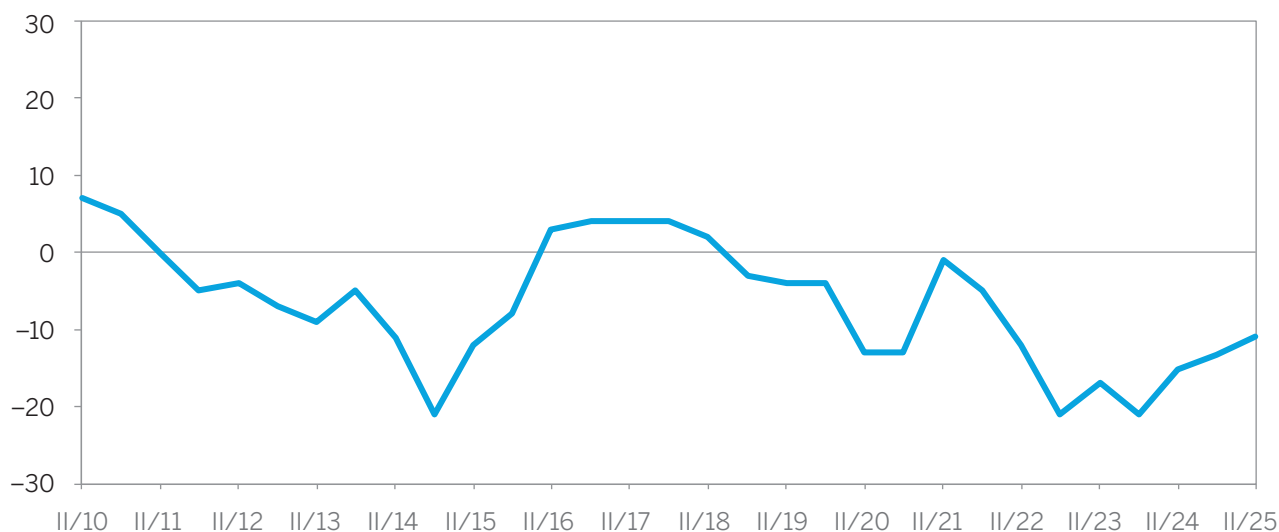
Myös korkotason vaihtelulla on suora vaikutus pk-yritysten investointeihin ja investointiaikaisiin: lähes joka viides yritys piti rahoituksen hintaa kes-

keisenä syynä sille, ettei aio lisätä investointejaan. Vastaus oli erityisen yleinen teollisuuden yrityksissä, joista joka neljäs ilmoitti sen syyksi olla lisäämättä investointeja.

Heikoimmat odotukset investointien lähiajan kehityksestä ovat kaupassa ja rakentamisessa, joissa saldoluku saa arvot –19 ja –17. Edelliseen barometriin verrattuna kaupan alan investointiodotusten saldoluku laski ja rakentamisen nousi kolmella yksiköllä. Teollisuuden investointiodotukset nousivat 12 yksiköllä kevään 2025 barometrissa, toimialan päätyessä arvoon neljä.

Positiivinen signaali pk-yritysten investointiodotuksissa on viimeisen vuoden aikana tapahtunut voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten investointien kehitystä peilaavan saldoluvun jyrkkä nousu. Voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten saldoluku saa nyt arvon 47, kun keväällä 2024 se oli 20.

Kuva 8: Investointien arvon muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 6: Odotukset investointien arvon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	16	57	27	-11
Teollisuus	22	61	18	4
Rakentaminen	13	57	30	-17
Kauppa	13	55	32	-19
Palvelut	17	57	26	-9

*/

*/ Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.6 INNOVAATIOT SEKÄ TUOTANNON JA TUOTTEIDEN KEHITYS

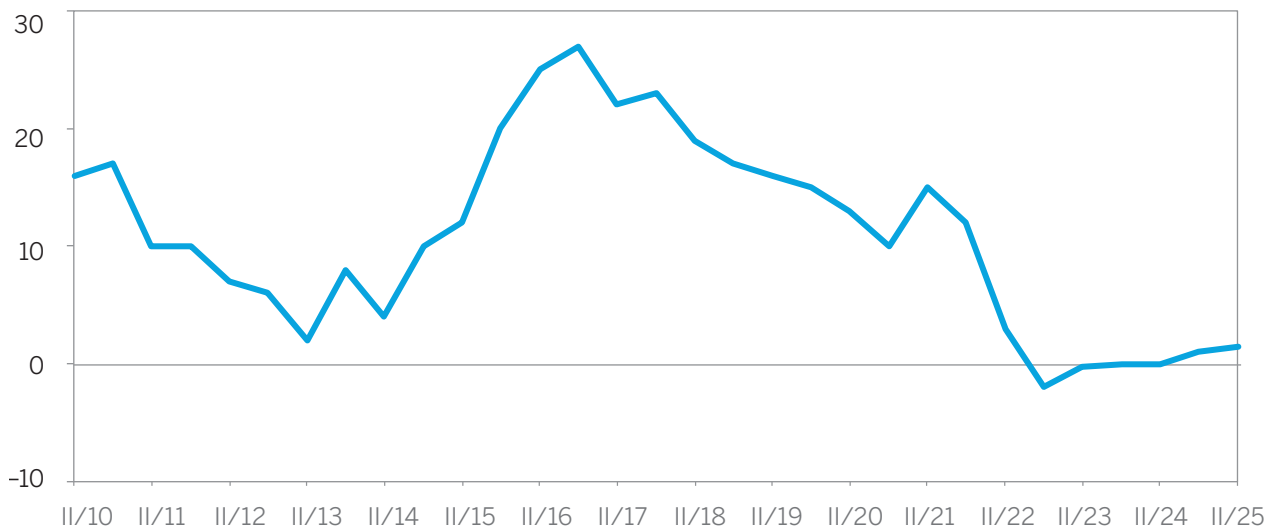
Innovaatiot sekä tuotannon ja tuotteiden kehitys ovat välttämätön osa yritysten uudistumista ja kasvua. Jo yli kaksi vuotta nollan tuntumassa pysytellyt innovointi- ja tuotekehitysaikojen saldoluku ei tue kasvun edellytysten laajapohjaista vahvistumista lähiaikoina. Yritysten tiukka talous on viime vuosina vähentänyt mahdollisuuksia aktiiviseen innovointiin ja tuotekehitykseen. Tämän seurauksena yrityksiin tulee jatkossa muodostumaan painetta toiminnan kehittämiseen.

Vaikka yritysten tulevaisuudennäkymät ovat tällä hetkellä tavallista epävarmemmat, ylivoimaisesti suurin osa yrityksistä, 63 prosenttia, on pitä-

mässä innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehityksen määrän ennallaan. Noin viidennes pk-yrityksistä aikoo kasvattaa panostuksiaan innovaatioihin sekä tuotannon ja tuotteiden kehitykseen seuraavan 12 kuukauden aikana. Hieman alle viidennes pk-yrityksistä odottaa innovaatioiden sekä tuotannon ja tuotteiden kehityksen vähenevän.

Innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehityksen näkymät vaihtelevat jonkin verran toimialoittain. Eniten panostuksia aiotaan lisätä teollisuudessa ja palveluissa, joissa 23 ja 22 prosenttia pk-yrityksistä odottaa innovaatioiden sekä tuotannon ja tuotteiden kehityksen kasvavan.

Kuva 9: Innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehityksen muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 7: Odotukset innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehityksen muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana */

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	19	63	18	2
Teollisuus	23	65	12	11
Rakentaminen	12	67	21	-9
Kauppa	15	61	23	-8
Palvelut	22	62	16	6

*/ Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.7 HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Pk-yritykset huolehtivat henkilöstöstä vaikeasta taloustilanteesta huolimatta. Tämä kehitys on nähtävissä myös tämän barometrin tuloksissa: ylivoimaisesti suurin osa pk-yrityksistä haluaa edelleen pitää kiinni työvoimastaan.

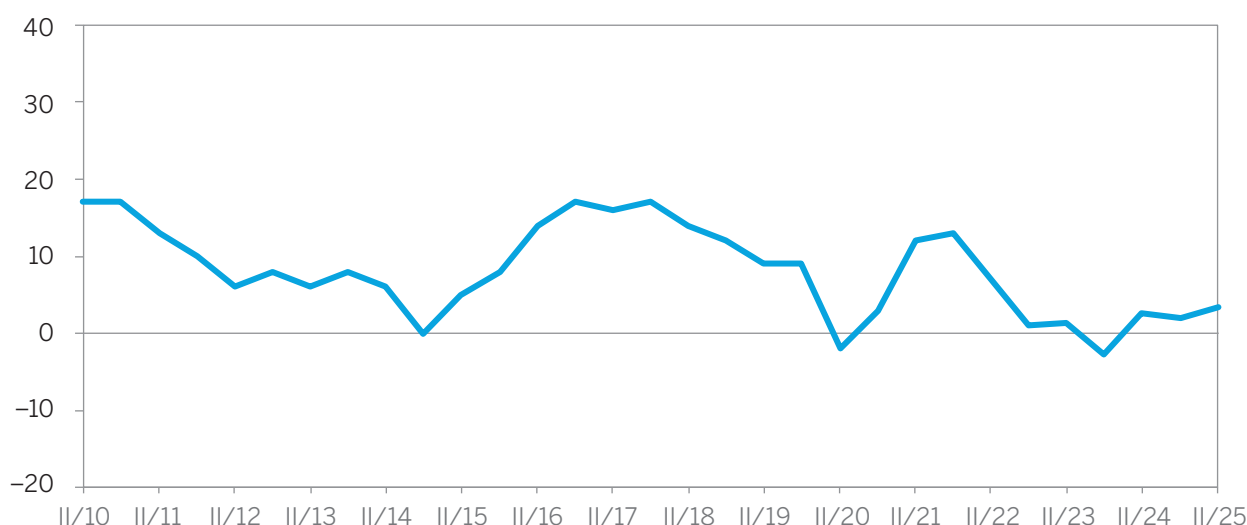
Talouden näkymät ovat edelleen epävarmat. Pitkään heikkona pysyneen kulutuskysynnän sekä lisääntyneen kauppa- ja geopolitiittisen epävakauden negatiiviset vaikutukset ovat huomattavat. Pk-yritysten henkilöstöodotukset ovat siitä huolimatta palautuneet positiivisiksi vuosien 2022 ja 2023 ajan jatkuneen heikomman jakson jälkeen.

Pk-yrityksistä 14 prosenttia aikoo lisätä henkilöstön määrää seuraavan vuoden aikana. Sen sijaan 11 prosenttia yrityksistä odottaa henkilöstönsä määrän vähentyvän. Odotusten saldoluvuksi saadaan kolme, joka on kaksi yksikköä kevään 2025 barometria korkeampi. Edelleenkin suuri enemmistö, 75 prosenttia pk-yrityksistä, aikoo säilyttää nykyisen henkilöstömääränsä.

Ainoastaan kaupan alan yritysten henkilöstömäärän muutosodotuksissa ei tapahtunut nousua viime keväästä: toimialan saldoluku pysyi ennallaan arvossa miinus kaksi. Teollisuuden ja rakentamisen saldoluvut nousivat neljällä yksiköllä ja päätyivät arvoihin yhdeksän ja yksi. Myös palveluiden työllisyysnäkymät ovat hienoisien odotusten kohe-
nemisen jälkeen edelleen positiiviset.

Kokoluokittain tarkasteltuna selvästi positiivisimmat työllisyysnäkymät ovat 20–49 ja vähintään 50 henkilön yrityksissä: 35 ja 37 prosenttia kyseisten kokoluokkien yrityksistä arvioi henkilöstönsä määrän kasvavan seuraavan vuoden aikana, ja vain 14 ja 13 prosenttia odottaa henkilöstönsä määrän olevan vuoden kuluttua nykyistä pienempi. 5–9 hengen yrityksistä 17 prosenttia ja 10–19 hengen yrityksistä 26 prosenttia suunnittelee kasvattavansa henkilöstön määrää, kun 16 ja 15 prosenttia odottaa henkilöstönsä määrän pienenevän.

Kuva 10: Henkilöstön määrän muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 8: Odotukset henkilöstön määrän muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana/*

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	14	75	11	3
Teollisuus	18	73	9	9
Rakentaminen	12	76	12	1
Kauppa	11	76	13	-2
Palvelut	15	75	10	5

*/ Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.8 VIENTI JA LIIKETOIMINTA ULKOMAILLA

Ulkomaankaupan odotuksista kysyttiin yrityksiltä, jotka harjoittavat vientiä tai tuontia. Vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla harjoittavia pk-yrityksiä on 24 prosenttia barometrin vastaajista. Osuus on nousut hieman edellisestä barometristä. Vientiä harjoittavista yrityksistä hieman alle joka neljännellä vienti muodostaa pääosan yrityksen liiketoiminnasta.

Suora vienti on yleisin kansainvälistymisen muoto: niistä yrityksistä, joilla on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla, 38 prosentilla on suoraa tavaroiden vientiä ja 40 prosentilla suoraa palveluiden vientiä. Muut kansainvälistymisen muodot ovat merkittävästi näitä harvinaisempia. Huomionarvoista on erityisesti viime vuosien palveluviennin lisääntyminen. Kun samaan aikaan suoraa tavaroiden vientiä harjoittavien yritysten osuus on laskenut, palveluiden vienti on poikkeuksellisesti tavaroiden vientiä yleisempää.

Vientiä harjoitetaan eniten teollisuuden ja kaupan aloilla ja vähiten rakentamisessa. Teollisuudessa hieman alle puolet yrityksistä toimii kansainvälisen kaupan piirissä, kun taas rakentamisessa osuus on 12 prosenttia. Palveluiden ja kaupan toimialalla osuudet ovat 22 ja 28 prosenttia. Toimialat ovat luonteeltaan hyvin erilaisia, ja rakentaminen

luonnollisesti keskittyy vahvimmin kotimaahan.

Odotetusti kansainvälistymisessä löytyy suuria eroja myös kasvuhakuisuuden suhteen. Voimakkaasti kasvuhakuisista yrityksistä yli puolet toimii kansainvälisillä markkinoilla, kun taas niiden yritysten kohdalla, joilla ei ole kasvutavoitetta, vain 14 prosentilla on vientiä tai muuta kansainvälistä toimintaa.

Vientiodotuksissa ja viennin määrässä muutokset ovat usein nopeita ja jyrkkiä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan näkyi selvästi pk-yritysten odotuksissa viennin arvon muutoksesta syksyn 2022 ja kevään 2023 barometreissa, erityisesti rakentamisen alalla. Sen jälkeen monet vientiyritykset ovat löytäneet uusia kohdemaita Venäjän viennin loputtua.

Vuoden 2025 aikana vientiodotuksia on painanut Yhdysvaltojen tullipolitiikasta johtuva kauppasuhteiden kiristymisen. Merkittävästä epävarmuudesta huolimatta vientiä harjoittavista pk-yrityksistä 34 prosenttia odottaa viennin arvon kasvavan seuraavan vuoden aikana, ja viennin arvon muutosodotuksia kuvaava saldoluku saa arvon 20. Saldoluku on neljä yksikköä matalampi kuin keväällä 2025. Teollisuudessa odotukset ovat pysyneet samalla tasolla kevääseen nähden.

Taulukko 9: Yritysten liiketoiminta ulkomailla

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla	24	48	12	28	22

Taulukko 10: Viennin tai liiketoiminnan muodot yrityksillä, joilla on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla*/

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Suoraa tavaroiden vientiä	38	78	21	65	18
Suoraa palveluiden vientiä	40	24	27	14	56
Lisensointi- tai franchising-toimintaa	4	3	0	2	5
Palkka- tai sopimusvalmistusta	6	3	13	11	4
Ulkomainen yhteis-yritys tai tytäryritys	12	9	16	19	9
Muu	21	9	38	16	24

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Taulukko 11: Suoraa vientiä harjoittavien yritysten odotukset viennin arvon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana */

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	34	52	14	20
Teollisuus	42	47	11	31
Rakentaminen	28	50	22	6
Kauppa	34	49	17	18
Palvelut	32	55	13	20

**/ Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.9 TUONTI

Suoraa tuontia harjoittaa 16 prosenttia pk-yrityksistä. Osuus on selvästi vähäisempi kuin viennissä, vaikka merkittävä osa kaupan pk-yrityksistä hankkii myytävät tuotteensa itse ulkomailta. Viime vuoden aikana tilanne tuontikaupassa on pysynyt suurin piirtein muuttumattomana, joskin tuloksissa näkyy toimialakohtaista vaihtelua.

Samoin kuin viennissä, myös odotukset tuonnin kehityksestä ovat heikentyneet Yhdysvaltojen tulipolitiikan synnyttämän epävarmuuden seurauksena. Tuontiyritysten näkymät tuonnin kehityk-

sestä ovat perinteiseen tapaan keskimäärin hie-
man varovaisempia kuin vientiyritysten odotukset
viennin kehityksestä.

Tuonnin arvon muutosodotusten saldoluku saa arvon 16, kun tuonnin kasvua odottaa 31 prosenttia ja supistumista vain 15 prosenttia tuontiyrityksistä. Saldoluku on laskenut viidellä yksiköllä kevään 2025 barometrista. Positiivista on, että vaikeassa tilanteessa ja poikkeuksellisten vuosien jälkeen kaupan ja rakentamisen aloilla yli kolmannes pk-yrityksistä uskoo tuonnin lähtevän kasvuun.

Taulukko 12: Tuontiyritysten osuus, % pk-yrityksistä

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Suoraa tuontia	16	35	7	45	8

Taulukko 13: Tuontiyritysten odotukset tuonnin arvon muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana */

	Kasvaa	Pysyy ennallaan	Pienenee	Saldoluku
Kaikki yritykset	31	54	15	16
Teollisuus	32	61	7	25
Rakentaminen	34	53	13	21
Kauppa	35	45	20	16
Palvelut	23	64	14	9

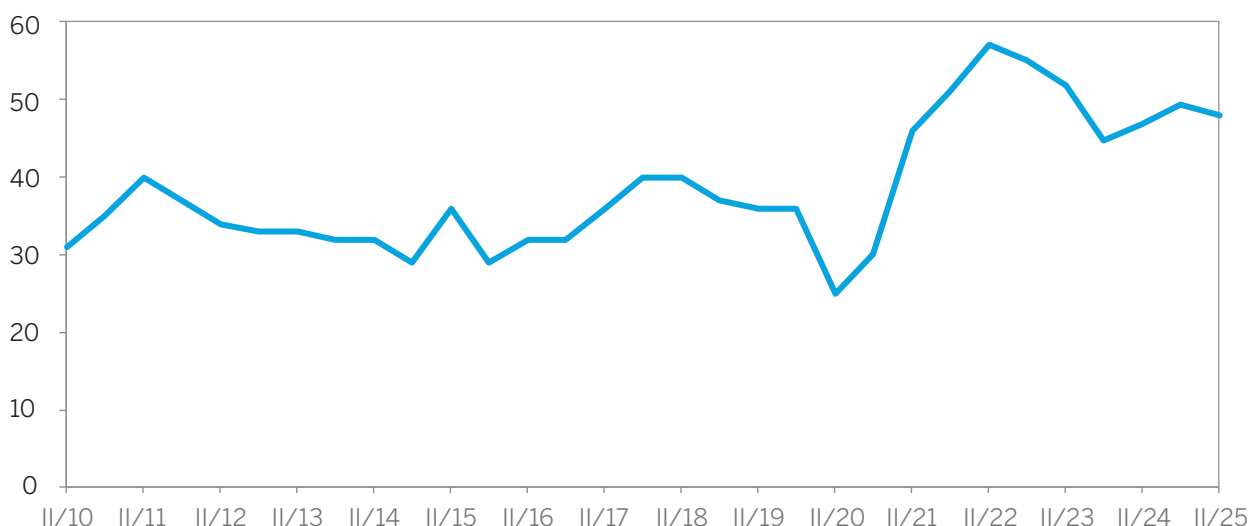
*/ Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.10 TUOTANTOKUSTANNUKSET

Tuotantokustannusten lasku on pk-yrityksissä harvinaista, ja nytkin odotusten saldoluku pysyy korkeana. Samoin erot toimialojen välillä ovat yleensä suhteellisen pieniä. Kokoluokittain tarkasteltuna selvästi pienin saldoluku on alle viiden hengen yritysten ryhmässä. Näillä yrityksillä kustannukset ovat muita yrityksiä tiukemmin yhteydessä yrittäjän omaan palkkaan. Vähintään viisi henkeä työllistävästä ja sitä suuremmista pk-yrityksistä 64–70 prosenttia arvioi tuotantokustannustensa kohoavan.

Kustannusten nousuodotukset ovat olleet jo useamman vuoden selvästi koholla 2010-luvun keskimääräiseen tasoon verrattuna. Haastavaksi nykytilanteen tekee se, että tuotantokustannusten arvioidaan olevan samaa tasoa ja kasvavan jopa nopeammin kuin vahvan talouskehityksen oloissa. Nyt kustannusten nousuun joudutaan sopeutumaan epävarmoissa olosuhteissa.

Kuva 11: Tuotantokustannusten muutosodotukset, saldoluku

Taulukko 14: Odotukset tuotantokustannusten muutoksesta seuraavan 12 kuukauden aikana */

	Kasvaa %	Pysyy ennallaan %	Pienenee %	Saldoluku
Kaikki yritykset	55	39	7	48
Teollisuus	57	39	4	53
Rakentaminen	57	36	7	49
Kauppa	61	34	5	57
Palvelut	52	41	7	44

*/ Saldoluku voi pyöristettyjen lukujen vuoksi erota prosenttiosuuksien erotuksesta.

3.11 INFLAATIO-ODOTUKSET

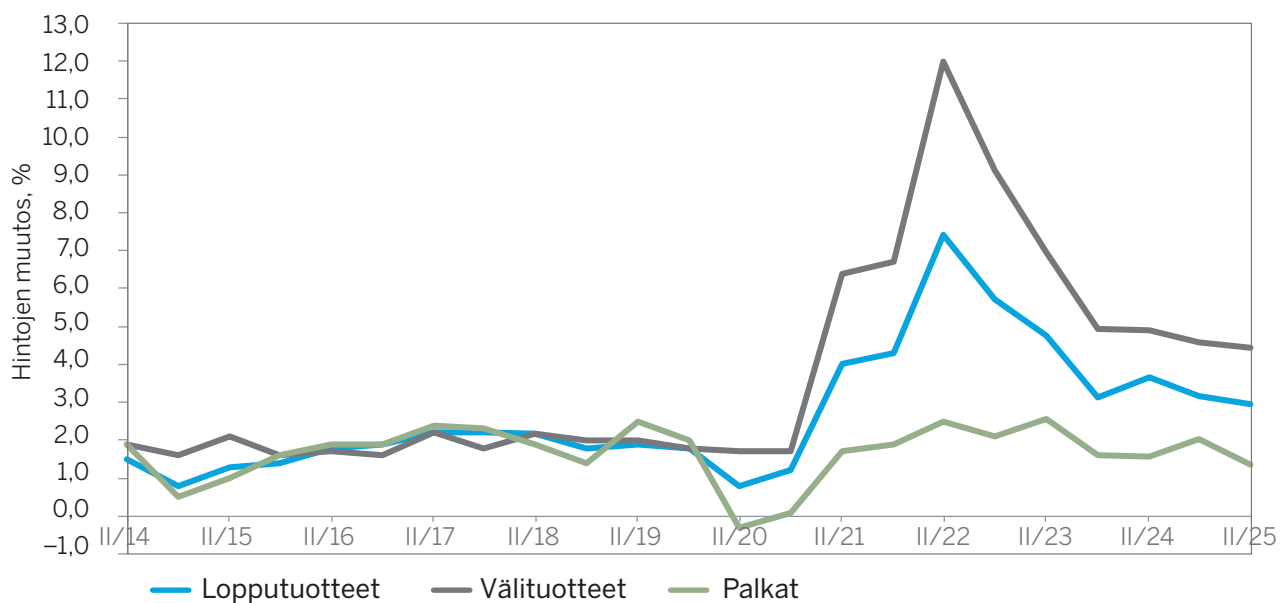
Pk-yritysten hintaodotuksissa näkyy pk-yritysten omien tuotteiden ja palvelujen hinnoitteluvaran kasvun hidastuminen. Lopputuotteiden ja palveluiden hintojen arvioidaan edelleen nousevan, mutta hitaammin kuin vuosi sitten. Yritysten myymien lopputuotteiden hintojen arvioidaan seuraavien 12 kuukauden aikana nousevan 2,9 prosenttia.

Välituotteiden hintojen nousuodotukset pysyivät suurin piirtein ennallaan kevään barometrissa, mutta yritysten myymien lopputuotteiden hintojen nousun odotetaan hidastuvan entisestään. Yritysten hinnoitteluvaran nousutahti ei riitä kompensoimaan sitä, että välituotteiden hintojen odotetaan edelleen nousevan jopa puolitoista kertaa nopeammin kuin lopputuotehintojen.

Myös palkkojen nousuodotukset hidastuivat noin puolella prosenttiyksiköllä kevään 2025 barometrissa. On kuitenkin hyvä huomioida, että palkat reagoivat normaalisti hintoihin ja suhdanteisiin pitkällä viiveellä.

Toimialakohtaiset erot inflaatio-odotuksissa ovat pääosin pienehköjä. Poikkeuksena on rakentaminen, jossa palkkojen odotetaan nousevan vain 0,3 prosenttia. Kaikilla päätoimialoilla ensisijaisena haasteena on edelleen välituotteiden lopputuotteita nopeampi hintojen nousu. Jatkuessaan hinnoitteluvaran kasvun ylittävä välituotteiden hintojen kasvu heikentää yritysten toimintaedellytyksiä. Kasvun kiihtymisestä huolimatta palkkojen nousupaine näyttää tasoittuneen suurin piirtein vuosien 2016–2019 tasolle eli noin 1–2 prosenttiin.

Kuva 12: Inflaatio-odotukset, hintojen muutos-%

Taulukko 15: Odotukset inflaation tasosta seuraavan 12 kuukauden aikana, %

	Lopputuotteet	Välituotteet	Palkat
Kaikki yritykset	2,9	4,4	1,4
Teollisuus	3,1	4,4	1,7
Rakentaminen	3,1	4,9	0,3
Kauppa	2,9	4,9	1,8
Palvelut	2,9	4,2	1,5

4. Kehittyminen ja kansainvälistyminen

4.1 KASVU

Kestävän talouskasvun, työllisyyden ja kansantalouden tuottavuuskehityksen peruspilarina toimii yksityisen sektorin kyky ja mahdollisuudet kehittyä ja toimia tehokkaasti. Yritysten toimintamahdollisuuksien tai kilpailun rajoitukset voivat vaikuttaa kielteisesti kansantalouden kasvupotentiaaliin ja työllisyyteen. Vastaavasti panostukset yritysten kasvun tukemiseen voivat parantaa työllisyyttä ja lieventää julkisen talouden haasteita.

Kasvuyritysten rooli on tärkeä, sillä ne kehittävät omaa liiketoimintaansa, osaamistaan ja uutta teknologiaa sekä hyödyntävät jo olemassa olevaa teknologiaa ja siten toimivat kasvun moottoreina ja myös kirittäjinä muille yrityksille. Innovatiivisten kasvuyritysten toiminnasta seuraa positiivisia ulkoisvaikutuksia koko yhteiskunnalle. Yritysten kasvuhakuisuus on siis yhteydessä investointihalukkuuteen: osajien saatavuus on edellytys yritysten investointipäätöksille. Toisaalta investointihalukkuus on yksi henkilöstömäärän kasvattamisen taustasyistä.

Kasvavat yritykset luovat työpaikkoja ja investoivat keskimäärin muita yrityksiä enemmän. Usein kasvu liittyy myös yritysten haluun ja tarpeeseen kansainvälistyä. Kansainvälisillä markkinoilla oman markkina-aseman säilyttäminen voi tiukan kilpailun takia vaatia merkittävämpiä panostuksia yritystoiminnan kehittämiseen. Tämän yritysjoukon kasvu- ja kansainvälistymispanostukset lisäävät

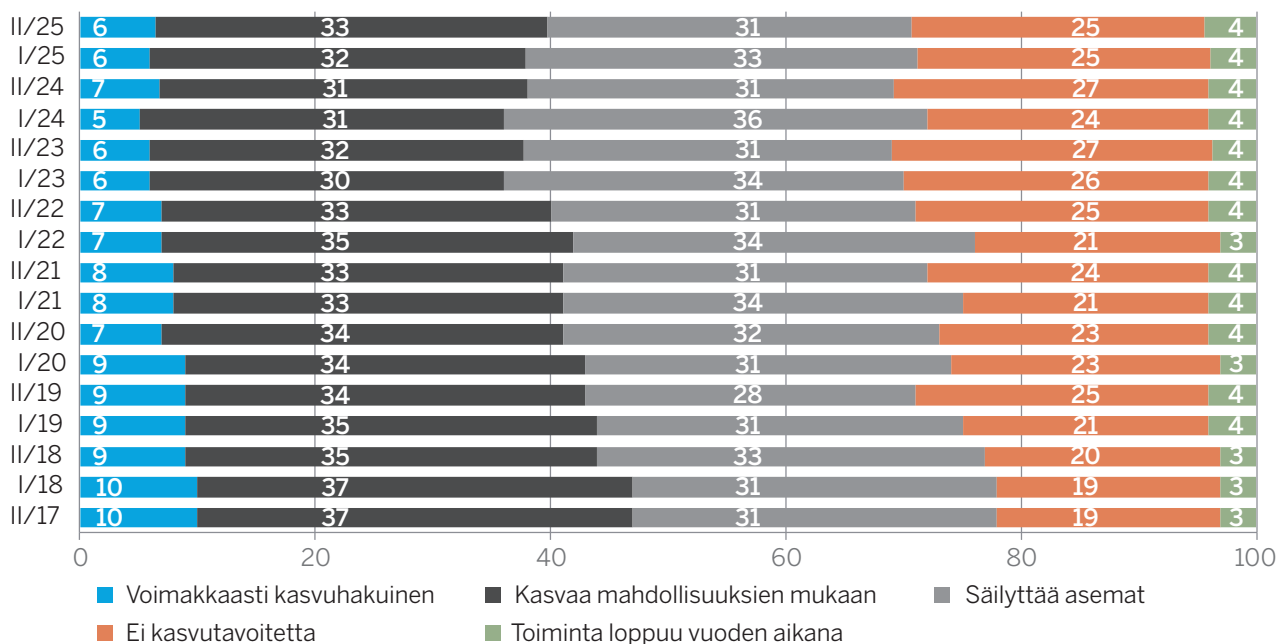
työllisyyttä, palkkatuloja ja yritysvoittoja vahvistaen yhteiskunnan rahoitus pohjaa.

Positiivista on se, että viime vuosien kriisit eivät ole merkittävästi tukahduttaneet yritysten kasvuhakua. Edelleen selvästi yli kolmannes pk-yrityksistä on voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisia. Voimakkaasti kasvuhakuisten pk-yritysten osuuden lasku vaikuttaa pysähtyneen kuuteen prosenttiin.

Voimakkaasti kasvuhakuisten osuus on vaatimaton ja pidemmän aikavälin trendinomainen lasku aiheuttaa huolta. Enää kuusi prosenttia pk-yrityksistä ilmoittaa olevansa voimakkaasti kasvuhakuisia, kun esimerkiksi vuoden 2016 syksyllä osuus oli 11 prosenttia. Kasvua tavoittelemattomien yritysten osuus on laskenut vuoden takaisesta kahdella prosenttiyksiköllä päätyen 25 prosenttiin. Vuonna 2016 vastaava osuus oli vain 16 prosenttia. On selvää, että tämä kehityskulku on saatava kääntymään, ja siinä yritysten toimintaympäristön vahvistaminen ja liiketoiminnan uudistaminen ovat välttämättömiä.

Kaikki yritykset eivät luonnollisesti joka hetki pysty tai pyri kasvamaan. Joskus oman markkinaosuuden säilyttäminen voi olla järkevä strategia – joskus on aika jopa supistaa toimintaa ja suunnata katse uuden luomiseen. Edelleen vajaa kolmannes pk-yrityksistä aikoo säilyttää nykyisen asemansa eli pyrkii pysymään keskimääräisen kasvun tahdissa.

Kuva 13: Kasvuhakuisuuden kehitys, % pk-yrityksistä

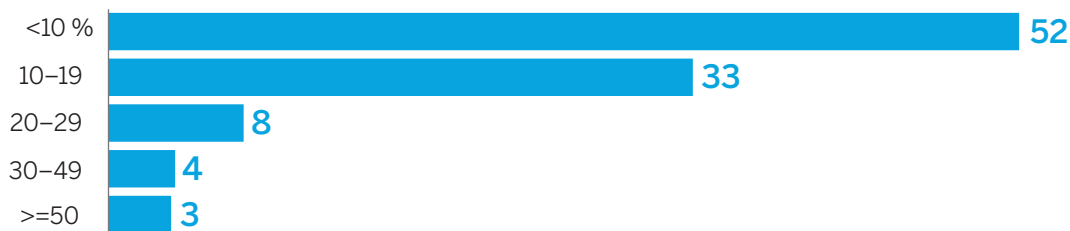
Toiminnan lopettamista harkitsevien pk-yritysten määrä on pysynyt pitkään vakaana noin neljässä prosentissa. Ensiarvoisen tärkeää on kaikin mahdollisin keinoin yrittää vauhdittaa omistajanvaihdoksia ja yrityskauppoja, jotta elinvoimaisten yritysten jatko saadaan turvattu.

Toimialoittain katsottaessa korkein kasvuhaluisten yritysten osuus on teollisuudessa: puolet teollisuusyrityksistä on kasvuhakuisia tai voimakkaasti kasvuhakuisia. Teollisuuden toimiala kohtaa kansainvälistä kilpailua useammin ja siten kasvuhakuisuus on elinehto markkinoilla pärjäämisessä. Teollisuuden kasvuhakuisten pk-yritysten osuus myös nousi seitsemällä prosenttiyksiköllä kevään 2025 barometrissa.

Kasvua tai voimakkaasti kasvua hakevien yritysten osuus rakentamisen toimialalla on vain 34 prosenttia, mikä johtuu alan pitkään kestäneestä vaikeasta suhdannetilanteesta. Kaupan toimialalla kasvuhakuisia tai voimakkaasti kasvuhakuisia on 41 prosenttia ja palveluiden toimialalla 40 prosenttia pk-yrityksistä.

Kasvua hakevien yritysten määrä korreloi selvästi yrityksen henkilöstön määrän kanssa. Mitä suurempi yritys, sitä todennäköisemmin se tavoittelee kasvua. Samoin nuoremmat yritykset ovat odotetusti keskimäärin vanhoja yrityksiä useammin kasvuhakuisia. Vuoden 2019 jälkeen perustetuista pk-yrityksistä 44 prosenttia on kasvuhakuisia ja 12 prosenttia voimakkaasti kasvuhakuisia.

Kuva 14: Liikevaihdon kasvutavoite kyselyä edeltävänä vuonna, %

Taulukko 16: Yritysten kasvuhakuisuus, %

	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitetta	Toimintansa lopettava
Kaikki yritykset	6	33	31	25	4
Toimialoittain					
Teollisuus	8	42	29	16	4
Rakentaminen	4	30	30	32	4
Kauppa	5	35	39	15	5
Palvelut	7	32	29	27	4
Kokoluokittain					
alle 5 henkilöä	4	28	27	34	6
5–9 henkilöä	7	37	39	15	2
10–19 henkilöä	9	43	36	11	1
20–49 henkilöä	16	45	33	6	0
vähintään 50 henkilöä	21	57	20	2	0
Perustamisvuoden mukaan					
ennen 1990	3	31	35	25	5
1990–1999	4	32	32	28	4
2000–2009	4	30	32	30	4
2010–2019	8	33	30	23	5
2019 jälkeen	12	44	24	17	2

4.2 UUSIUTUMINEN

Yleisen taloustilanteen odotettu käänne on viivästynyt, kun rakentamisen alan vaikeudet ovat jatkuneet ja yksityinen kulutus elpynyt odotettua hitaammin. Vuosien 2024 ja 2025 aikana inflaatio on hidastunut ja korkotasoa laskenut. Kuluttajien luottamus on sen sijaan ollut edelleen alamaissa, mikä on osaltaan heikentänyt suhdannetilannetta. Osan yrityksistä matalasuhdanne pakottaa uusiutumaan, osalle se on mahdollisuus toteuttaa muutenkin suunnitteilla olleita uudistuksia.

Pk-yrityksistä 19 prosenttia on ottanut käyttöön uutta teknologiaa viimeisen vuoden aikana, mikä on viisi prosenttiyksikköä vähemmän kuin kevään 2025 pk-barometrissa. Investointeja koneisiin tai laitteisiin tehtiin 57 prosentissa yrityksistä ja digitalisaatioon 47 prosentissa yrityksistä. Nopea teknologinen kehitys ja haastava taloudellinen ympäristö korostavat myös tarvetta organisoida työtä uudella tavalla yrityksen sisällä. Tällaisiin toimiin on ryhdytty 40 prosentissa pk-yrityksistä, mikä

on kahdeksan prosenttiyksikköä vähemmän kuin keväällä 2025. Uudistumishalukkuus ilmenee myös siinä, että 30 prosenttia yrityksistä on tuonut markkinoille uusia tuotteita tai palveluita.

Osaava henkilöstö on avainasemassa yritysten menestyksen kannalta. Puolet pk-yrityksistä on kouluttanut henkilöstöään. Uutta henkilöstöä uusiutumistoimena palkkaavien pk-yritysten osuus oli 37 prosenttia pk-yrityksistä.

Uudet ideat ja innovaatiot syntyvät tyypillisesti erilaisissa verkostoissa. Keskeistä on osaaminen, joka liittyy toimintaympäristöihin, nopeisiin päätöksiin, markkinointiin ja myyntiin. Laajentuminen uusille markkinoille ja uusien liiketoimintamallien käyttöönotto on edellytys verkostojen laajentamiselle ja uusiin toimintaympäristöihin tutustumiselle. Siksi on huolestuttavaa, että vain 13 prosenttia yrityksistä on ottanut käyttöön uusia liiketoimintamalleja. Osuus on laskenut kolmella prosenttiyksiköllä kevään barometrissa.

Taulukko 17: Yritysten tekemät uusiutumistoimet, %,*/

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Investoinnit digitalisaatioon	47	53	33	46	50
Investoinnit koneisiin tai laitteisiin	57	66	71	53	53
Uuden henkilöstön palkkaaminen	35	35	36	37	35
Henkilöstön koulutus	50	43	46	47	52
Työn organisointi uudella tavalla	40	46	31	42	41
Uusien tuotteiden tai palveluiden lanseeraaminen	30	31	10	44	30
Laajentuminen uusille markkinoille	16	18	13	13	17
Uusien teknologioiden käyttöönotto	19	18	8	16	22
Uusien liiketoimintamallien käyttöönotto	13	14	7	13	14
Toiminnan laajentaminen uusille toimialoille	12	11	13	9	13

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

4.3 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA

Tutkimuksella ja kehittämisellä (T&K) tarkoitetaan tässä barometrissa luovaa ja systemaattista toimintaa tiedon lisäämiseksi sekä tiedon käyttämistä uusiin sovelluksiin. Pk-yrityksistä 25 prosenttia harjoittaa T&K-toimintaa jossain muodossa. Sen sijaan 63 prosenttia pk-yrityksistä ei tee T&K:ta lainkaan. Osuudet eivät ole juuri muuttuneet vuoden 2024 barometrissa.

Vertailun vuoksi esimerkiksi Tilastokeskuksen T&K-menotilastoissa hieman yli kymmenen prosenttia kaikista vähintään kymmenen työntekijän pk-yrityksistä harjoittaa systemaattisesti tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

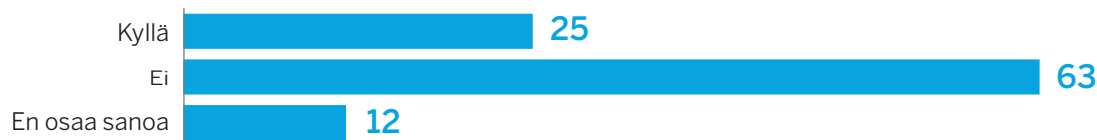
Toimialojen välillä on odotetusti merkittäviä eroja tutkimus- ja kehittämistoiminnan yleisyy-

dessä. Suurin osuus on teollisuudessa, jossa 37 prosentilla pk-yrityksistä on T&K-toimintaa. Osuus on laskenut kolmella prosenttiyksiköllä syksyn 2024 barometrissa. Samaan aikaan palvelualoilla T&K-toimintaa harjoittavien pk-yritysten määrä on noussut kahdella prosenttiyksiköllä 29 prosenttiin. Harvinaisinta T&K on edelleen rakentamisessa 14 prosentin osuudella.

Tutkimus- ja kehittämistoimintaa harjoittavista pk-yrityksistä hieman yli puolella on omaa T&K-henkilöstöä. Ulkopuolisena ostopalveluna T&K-osaamista hankkii 19 prosenttia yrityksistä. Hieman alle kolmanneksessa yrityksistä on sekä omaa T&K-henkilöstöä että ostopalveluna hankittua T&K:ta.

Noin 28 prosentilla tutkimus- ja kehittämis-

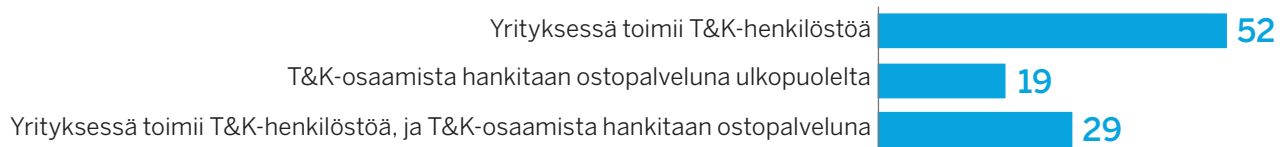
Kuva 15: Yrityksellä on tutkimus- ja kehittämistoimintaa, %

Taulukko 18: Yrityksellä on tutkimus- ja kehittämistoimintaa, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Kyllä	25	37	14	20	29
Ei	63	52	71	69	60
Ei osaa sanoa	12	11	16	12	11

Kuva 16: Miten yrityksen tutkimus- ja kehittämistoiminta on järjestetty, %

toimintaa harjoittavista pk-yrityksistä T&K-menojen suhde liikevaihtoon oli alle yhden prosentin vuonna 2024. Neljänneksellä vastanneista pk-yrityksistä T&K-menojen suhde liikevaihtoon oli yhden ja kolmen prosentin välillä ja 12 prosentilla pk-yrityksistä kolmen ja viiden prosentilla. Yrityksistä 21 prosenttia kertoi T&K-menojen olevan yli viisi prosenttia suhteessa liikevaihtoon. Viidellä prosentilla T&K-menot olivat nollassa. Osuudet eivät ole merkittävästi muuttuneet syksyn 2024 barometrista.

T&K-menojen liikevaihto-osuus oli alle yhden prosentin yleisimmin rakentamisessa ja kaupan alalla. Yli viisi prosenttia liikevaihdostaan T&K-menoihin kohdistavia pk-yrityksiä oli eniten teollisuudessa: 26 prosenttia. Osuus on noussut kahdeksalla prosenttiyksiköllä viime vuodesta.

Yleisin julkinen rahoituslähde T&K-toiminnalle ovat paikallis- ja alueviranomaiset: 62 prosenttia

tukea hakeneista pk-yrityksistä oli saanut näiltä rahoitusta. 38 prosenttia tukea hakeneista yrityksistä on saanut julkista tukea Business Finlandilta viimeisen 12 kuukauden aikana.

Viisi prosenttia julkista tukea hakeneista pk-yrityksistä on saanut rahoitusta EU:n Horisontti Eurooppa -ohjelmasta; tämä on kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin syksyllä 2024. Kuusi prosenttia tukea hakeneista pk-yrityksistä on saanut muuta kansainvälistä rahoitusta, mikä on kaksi prosenttiyksikköä syksyn 2024 barometria enemmän.

Kansainvälisen rahoituksen hakuprosessit koetaan usein pk-yrityksissä työläiksi ja raskaiksi. Kansainvälisten rahoitusohjelmien hauissa on myös kansallisia kovempi kilpailu, johon varsinkaan pienimpien pk-yritysten resurssit eivät usein riitä. On siis erityisen positiivista, että maltillistakin kasvua löytyy kansainvälisten rahoitusohjelmien kotouttamisessa.

Taulukko 19: Tutkimus- ja kehittämistoimintaa harjoittavien yritysten T&K-menot suhteessa liikevaihtoon kyselyä edeltävänä vuonna, %

	0	0,1–0,9 %	1–3 %	3,1–5 %	yli 5 %	Ei tiedossa
Kaikki yritykset	5	28	25	12	21	10
Toimialoittain						
Teollisuus	3	24	26	11	26	10
Rakentaminen	5	41	31	9	9	4
Kauppa	5	32	28	14	12	8
Palvelut	5	26	23	12	23	11
Kokoluokittain						
alle 5 henkilöä	7	26	20	12	23	12
5–9 henkilöä	4	27	22	12	27	8
10–19 henkilöä	2	30	30	11	16	11
20–49 henkilöä	1	40	26	11	11	12
vähintään 50 henkilöä	0	19	56	15	8	2

Yritysten riittävät panostukset T&K-toimintaan ovat Suomen talouskasvun edellytys. Suomen tavoite saavuttaa T&K-menojen osuudessa BKT:sta neljän prosentin taso vuoteen 2030 mennessä edellyttää kasvua sekä investointien määrässä että niiden laajuudessa. Näin ollen yhä useamman pk-yrityksen tulee panostaa T&K-toiminnan aloittamiseen ja lisäämiseen.

Noin 5 prosenttia pk-yrityksistä, joilla ei ole T&K-toimintaa, aikoo aloittaa T&K-toiminnan seuraavan vuoden aikana. Samaan aikaan 63 prosenttia pk-yrityksistä ei aio aloittaa T&K-toimintaa ja vajaa kolmasosa ei vielä tiedä, aikooko aloittaa T&K-toi-

minnan Eniten T&K-toiminnan aloittavia pk-yrityksiä löytyy teollisuudesta ja vähiten rakentamisesta. Jokaisella toimialalla noin kolmasosa pk-yrityksistä ilmoitti, etteivät tiedä aloittavatko T&K-toiminnan.

Positiivista on se, että niistä vähintään 50 hengen pk-yrityksistä, joilla ei ole T&K-toimintaa, 26 prosenttia aikoo aloittaa T&K-toiminnan seuraavan vuoden aikana. T&K-toiminnan aloittamista suunnittelevien osuus on kohtalaisen korkea myös 20–49 henkilöä työllistävien yritysten joukossa 11 prosentin osuudella. Näitä pienemmissä pk-yrityksissä osuus on noin viisi prosenttia.

Taulukko 20: Saanut julkista tukea T&K-toimintaan viimeisen 12 kk aikana, osuus tukea hakeneista (%) */

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Paikallis- tai alueviranomaisilta (ml. ELY-keskukset)	62	60	100	64	59
Business Finlandista	38	49	–	35	39
Muuta valtion rahoitusta (muut kuin Business Finland)	9	5	14	–	12
EU:n Horisontti Eurooppa-ohjelmasta	5	14	–	15	2
Muuta kansainvälistä rahoitusta	6	6	–	12	5

*/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Taulukko 21: Aikoo aloittaa T&K-toiminnan seuraavan 12 kk aikana, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Kyllä	5	6	3	5	5
Ei	63	61	66	61	63
Ei tiedossa	32	33	31	34	32
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5–9 henkilöä	10–19 henkilöä	20–49 henkilöä	vähintään 50 henkilöä
Kyllä	4	5	5	11	26
Ei	66	59	63	51	47
Ei tiedossa	31	36	32	39	27

*/ osuus pk-yrityksistä, joilla ei ole T&K-toimintaa.

4.4 KANSAINVÄLISTYMINEN

Kansainvälisyys on usealle pk-yritykselle avain menestykseen. Yhä useammalle yritykselle se on myös välttämätön väylä selviytymiselle. Suomen kotimarkkinat ovat suhteellisen rajalliset, joten kasvua on haettava ulkomailta. Kansainvälisille markkinoille lähteminen ja siellä menestyminen on erittäin suuri ponnistus pk-yritykselle. Kansainvälisessä kilpailussa pärjäävät yritykset ovat keskimääräistä tuottavampia ja kasvavat nopeammin.

Pk-yrityksistä 24 prosentilla on vientiä tai muuta liiketoimintaa ulkomailla (ks. taulukko 9). Osuus on hieman noussut aiemmasta. Kansainvälistyminen vaihtelee merkittävästi toimialojen välillä. Teollisuudessa hieman alle puolet yrityksistä toimii kansainvälisen kaupan piirissä, kun taas rakentamisessa osuus on 12 prosenttia. Palveluiden ja kaupan toimialalla osuudet ovat 22 ja 28 prosenttia. Toimialat ovat luonteeltaan hyvin erilaisia, ja rakentaminen luonnollisesti keskittyy vahvimmin kotimaahan.

Vientiä harjoittavista yrityksistä neljänneksellä viennin osuus liikevaihdosta on vähintään 50 prosenttia eli vientitoiminta on yrityksen ensisijainen liikevaihdon lähde. Luku on noussut viidellä prosenttiyksiköllä syksyn 2024 barometristä. Vajaalla puolella kansainvälistyneistä yrityksistä viennin kokonaisosuus liikevaihdosta jää alle kymmeneen

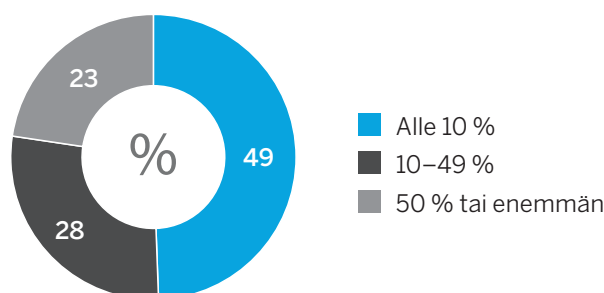
prosenttiin ja 28 prosentilla viennin osuus kokonaisliikevaihdosta sijoittuu välille 10–49 prosenttia. Vaikka yritysten viennin osuus liikevaihdosta jäisikin pieneksi, niin vaikutus on todennäköisesti näillekin yrityksille liikevaihto-osuuttaan merkittävämpi. Erityisesti näin on, jos vientialueen talous kehittyy positiivisemmin kuin päämarkkina-alueella kotimaassa.

Pk-yritykset vievät tuotteitaan tai palveluitaan yleisesti ennakkomaksua vastaan. Näin tekee 56 prosenttia yrityksistä, joka on kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin syksyllä 2024. Lisäksi puolet pk-yrityksistä ilmoittaa toimivansa laskua vastaan ilman luottovakuutusta. Yritysten käytänteet voivat luonnollisesti vaihdella riippuen vastapuolesta ja kohdemaasta.

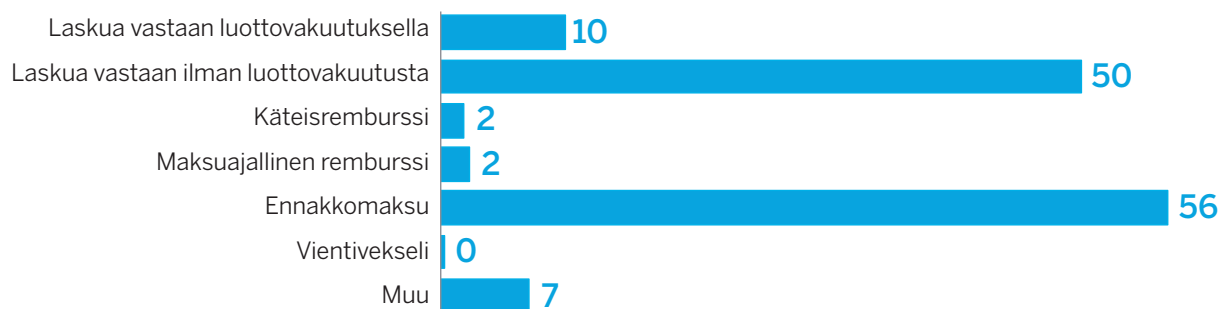
Pohjoismaat ovat suomalaisten pk-yritysten tärkein markkina-alue. Ulkomaankauppaa harjoittavista yrityksistä 68 prosenttia toimii muissa Pohjoismaissa. Euroopan unioni on myös merkittävä markkina-alue 63 prosentin osuudella. Seuraavaksi tärkein markkina-alue on Yhdistynyt kuningaskunta, jossa toimii joka viides pk-yritys.

Maantieteellisesti etäämmällä siirryttäessä maiden rooli markkina-alueina pienenee selvästi. Venäjän aloittaman hyökkäyssodan seurauksena Venäjän osuus on romahtanut vuoden 2021 syksyn

Kuva 17: Viennin osuus kokonaisliikevaihdosta, %

Kuva 18: Vientikaupan rahoitusinstrumenttien käyttö, % */

*/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

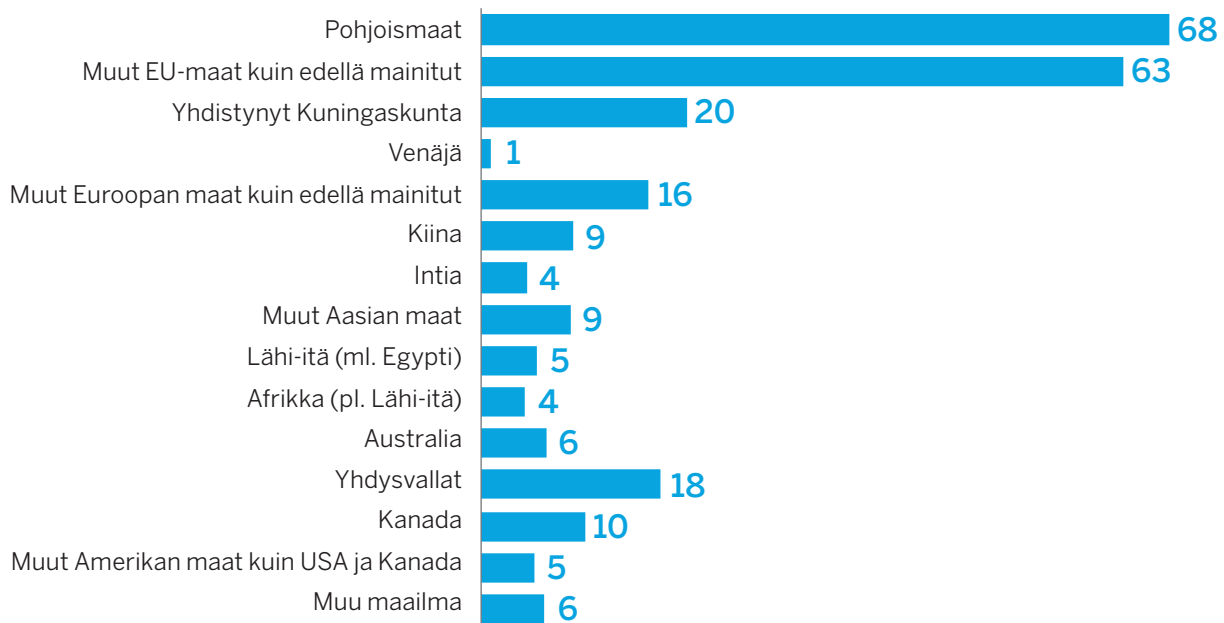
20 prosentista yhteen prosenttiin. Samalla ajanjaksoilla Kiinan osuus on laskenut yhdeksään prosenttiin vuoden 2021 syksyn 11 prosentista. Sen sijaan Yhdysvaltojen merkitys suomalaisten pk-yritysten markkina-alueena on hieman kasvanut.

Pk-yrityksiltä kysyttiin myös kansainvälisen tullipolitiikan tai muiden kaupan rajoitteiden vaikutuksia yrityksen toimintaan. Noin 13 prosenttia pk-yrityksistä raportoi kohonneista kustannuksista, ja lähes joka kymmenes oli kohdannut kiristynyttä kilpailua. Vain kolme prosenttia pk-yrityksistä oli vastaushetkellä joutunut muuttamaan toimitusketju-

jaan, hankintalähteitään tai investointisuunnitelmiaan. Samoin vienti tai ulkomaiset tilaukset olivat vähentyneet vain kolmella prosentilla yrityksistä.

Puolet kaikista pk-yrityksistä raportoi, että tullipolitiikalla tai muilla kansainvälisen kaupan rajoitteilla ei ollut kyselyyn mennessä ollut vaikutuksia yrityksen toimintaan. Vastaava osuus vientiä tai muuta liiketoimintaa ulkomailla harjoittavien yritysten joukossa on 43 prosenttia. Tuloksissa heijastuu barometrin kotimarkkinayrityksiin painottuva otos sekä kyselyn ajankohta, kesä- ja heinäkuu 2025.

Kuva 19: Pk-yritysten markkina-alueet ulkomailla, % */

*/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Kuva 20: Tullipolitiikan tai muiden kansainvälisen kaupan rajoitteiden vaikutus yrityksen toimintaan viimeisen 12 kk aikana, % */

*/Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

4.5 KANSAINVÄLISTYMISPALVELUJEN KÄYTTÄMINEN PK-YRITYKSISSÄ

Pienille ja keskisuurille yrityksille on tarjolla kansainvälistymispalveluita useasta lähteestä. Järjestelyllä on etunsa, sillä yritysten tarpeet kansainvälistymisasioissa poikkeavat toisistaan. Esimerkiksi joskus tarvitaan maatietoa kohdemaista, kun toisaan taas tarvitaan yksityiskohtaista rahoitukseen liittyvää tietoa. Riittävän kokoiset ja hyvin resursoidut palvelukeskukset ovat usein yrittäjän kanalta tehokkaita ja vastaavat useimpiin kysymyksiin

tiedonhankinnassa ja ongelmatilanteissa. On huolehdittava siitä, että julkiset palvelut ovat tehokkaita ja päällekkäisyyksiä vältetään.

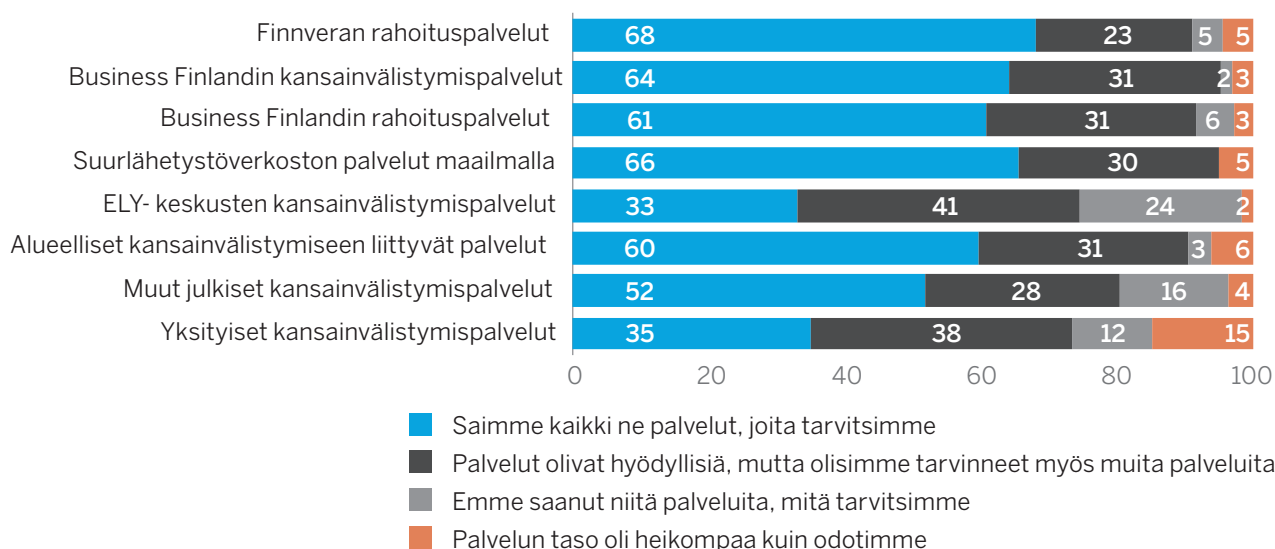
Koska vain kotimarkkinoihin keskittyvät yritykset eivät tarvitse kansainvälistymispalveluja, niistä kysyttiin vain kansainvälisesti toimivilta yrityksiltä. Näistä yrityksistä 14 prosenttia on hyödyntänyt kansainvälistymispalveluja. Luku on laskenut kolme prosenttiyksikköä syksyn 2024 barometrista. Business

Kuva 21: Kansainvälistymispalveluiden käyttö, % */

*/ Yritykset, joilla on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla.

Kuva 22: Palvelua käyttäneiden tyytyväisyys kansainvälistymispalveluihin, %

Finlandin rahoitus- tai kansainvälistymispalveluja on käyttänyt 10 prosenttia ja Finnveran rahoituspalveluja 4 prosenttia kansainvälisillä markkinoilla toimivista pk-yrityksistä, aiempien 13 ja 6 prosentin sijaan. Kaikkien kansainvälistymispalveluiden käytöaste on laskenut tai pysynyt ennallaan.

Pk-yritykset ovat varsin tyytyväisiä saamiinsa kansainvälistymispalveluihin. Parhaiten yritykset kokivat saaneensa kaikki tarvitsemansa palvelut Finnveran rahoituspalveluista. Tyytyväisyys Business Finlandin rahoituspalveluihin sen sijaan laski vuoden takaisesta 75 prosentista nykyiseen 61 prosenttiin. Samaan aikaan Business Finlandin kansainvälistymispalvelujen tyytyväisyysluku nousi yhdeksällä prosenttiyksiköllä 64 prosenttiin.

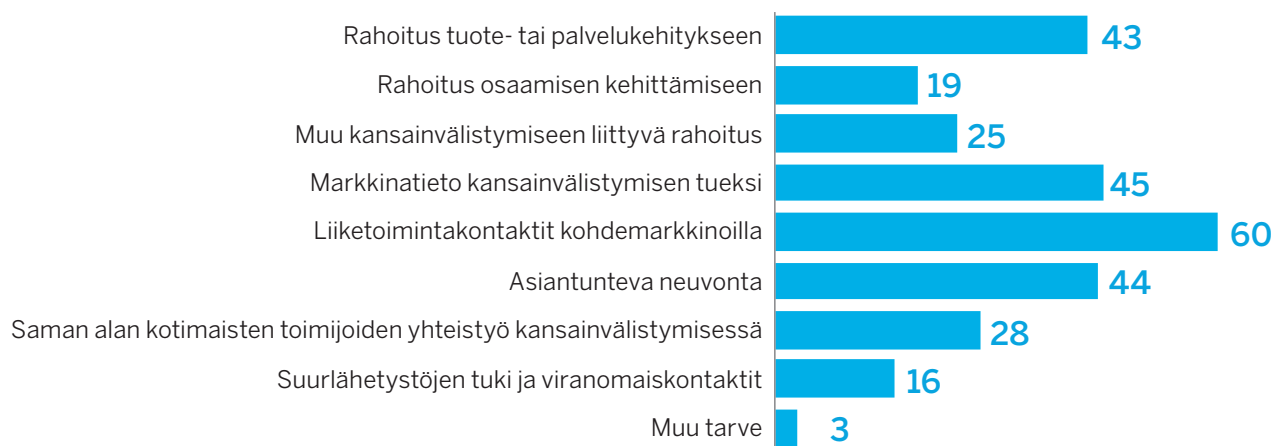
Sen sijaan ELY-keskusten kansainvälistymispalveluihin tyytyväisten osuus laski aiemmasta 54 pro-

sentista 33 prosenttiin. Osuus on kyselyn alhaisin. Myös yksityisten kansainvälistymispalveluiden kohdalla tyytyväisyys on romahtanut vuoden takaisesta 65 prosentista 35 prosenttiin.

Pk-yrityksistä 11 prosenttia ilmoittaa tarvitsevänsä kansainvälistymispalveluja seuraavan vuoden kuluessa. Voimakkaasti kasvuhakuisista pk-yrityksistä vastaavaa tarvetta on 44 prosentilla. Toimialoista tarve on jälleen odotettavasti suurinta teollisuudessa ja pienintä rakentamisessa.

Kansainvälistymispalveluittain tarkasteltuna eniten tarvitaan palveluita liittyen liiketoimintakontaktien luomiseen kohdemarkkinoilla. Seuraavaksi merkittävästi eniten on tarvetta markkinatiedolle kansainvälistymisen tueksi, asiantuntevalle neuvonnalle ja tuote- tai palvelukehityksen rahoitukseen liittyville palveluille.

Kuva 23: Kansainvälistymispalveluiden tarve seuraavan 12 kuukauden aikana, % */

*/ Vastaaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

4.6 PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISTARPEET JA -ESTEET

Kansainvälistyneessä liiketoimintaympäristössä yritysten toimintaedellytykset muuttuvat nopeasti. Suurimmalle osalle yrityksistä kehittyminen on elinehto, ja kun erityisesti puhutaan kansainvälistyneistä pk-yrityksistä, oman toiminnan kehittäminen on välttämätöntä. Kansainvälisen kilpailun kovuutta ei pidä aliarvioida.

Kehittämistarpeista kertoneet pk-yritykset kokevat edelleen, että eniten kehittämistä on myynnissä

ja markkinoinnissa. Yli puolet yrityksistä kokee, että ne voisivat kehittää myynnin ja markkinoinnin osaamista. Myös henkilöstön kehittäminen ja kouluttaminen nousevat yritysten näkökulmasta tärkeiksi kehittämistarpeiksi.

Yritykset nostavat myös kehittämistarpeeksi yhteistyön ja verkottumisen tuotannollisessa toiminnassa ja alihankinnassa sekä tuotanto- ja materiaalitoimintojen, tietotekniikan, tuotekehityksen ja

Kuva 24: Tärkeimmät kehittämistarpeet, % pk-yrityksistä */

*/ Vastaaajat ovat voineet valita kolme tärkeintä vaihtoehtoa.

laadun kehittämisen. Yhtä moni pk-yritys kokee keskeisenä tarpeena kehittää rahoitus- ja talousosaamistaan ja johtamista kuin aiempaan vuonna. Kehittämistarpeiden tärkeysjärjestys ei ole muuttunut vuoden takaisesta.

Yritystoiminnan kehittämisen esteitä kysyttäessä esiin nousevat samat asiat kuin aikaisemmillakin kierroksilla. Yleinen suhdanne- ja taloustilanne näkyy vastauksissa edelleen voimakkaimpana, ja 42 prosenttia pk-yrityksistä vastasi sen olevan pahin kasvun ja kehittämisen este. Seuraa-

vaksi suurimpana kasvun esteenä nähdään kilpailutilanne 12 prosentin osuudella.

Vaikka kustannustason nousu ja työvoiman saatavuusongelmat ovat viime aikoina selvästi lieventyneet, ne nousevat tuloksissa edelleen seuraavaksi suurimmiksi kehittämisen esteiksi suhdanteen ja kilpailutilanteen jälkeen. Toimialoittain kasvun ja kehittämisen esteet nähtiin yleisesti samalla tavalla, mutta kilpailutilanteen haasteet korostuvat rakentamisessa.

Taulukko 22: Pk-yritysten pahimmat kehittämisen esteet, %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Yritystoiminnan sääntely	8	7	6	8	9
Kustannustaso	10	12	10	10	9
Kilpailutilanne	12	8	16	11	12
Rahoitus	7	10	7	9	6
Työvoiman saatavuus	10	12	13	8	10
Resurssitekijät	4	4	3	2	4
Yleinen suhdanne-/taloustilanne	42	44	38	48	40
Ei osaa sanoa	7	4	6	4	9

5. Toimintaympäristö

5.1 PK-YRITYSTEN RAHOITUS

Taloustilanne ja sen seurauksena heikentynyt yritysten luottokelpoisuus yhdistettynä pankkitoiminnan sääntelyyn näkyvät pk-yritysten ulkoisen rahoituksen käytössä: barometrin mukaan reilulla 40 prosentilla pk-yrityksistä on lainaa pankista tai muusta rahoituslaitoksesta. Suhteessa kevään barometriin ulkoisen rahoituksen käyttö on hieman lisääntynyt. Lainaa pankista tai muusta rahoituslaitoksesta omaavien pk-yritysten osuus on kuitenkin muuttunut viime vuosien aikana hyvin vähän.

Rahoituksen saatavuus näyttäisi heikentyneen jossain määrin viime keväästä. Viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana rahoitusta ottaneiden määrä on laskenut hieman edellisestä baromet-

rissa. Pk-yrityksistä 20 prosenttia raportoi tarvi-neensa ja saaneensa viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ulkoista rahoitusta. Laskua keväästä on kaksi prosenttiyksikköä.

Tällä kierroksella kymmenen prosenttia pk-yrityksistä kertoi, että ei ole hakenut rahoitusta viimeisen 12 kuukauden aikana, vaikka sille olisi ollut tarvetta. Luku on noussut kahdella prosenttiyksiköllä keväästä ja sen voidaan katsoa olevan kohtuullisen korkealla tasolla verrattuna siihen, että rahoitusta hakeneista yrityksistä vain viisi prosenttia kertoi saaneensa kielteisen rahoituspäätöksen. Osa rahoitusta tarvitsevista pk-yrityksistä ei siis hae rahoitusta. Syynä hakemattomuuteen ovat ensi-

Taulukko 23: Ulkoisen rahoituksen yleisyys, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
On lainaa rahoituslaitoksista	43	51	49	46	39
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5–9 henkilöä	10–19 henkilöä	20–49 henkilöä	yli 50 henkilöä
On lainaa rahoituslaitoksista	34	49	55	58	77

Taulukko 24: Ulkoisen rahoituksen hankkimisen tarve viimeisen 12 kk aikana, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Kyllä, ja saanut rahoitusta	20	22	24	21	19
Kyllä, mutta ei ole saanut rahoitusta	5	4	7	5	5
Kyllä, mutta jättänyt hakematta rahoitusta	10	12	11	10	9
Ei ole ollut tarvetta	65	62	58	63	68

jaisesti kireät vakuusvaatimukset ja rahoituksen heikko saatavuus.

Oman pääoman merkitys rahoituksen saatavuudessa on korostunut samaan aikaan, kun talouden aktiviteetin hiipuminen on syönyt monen pk-yrityksen varoja. Koska oma pääoma vaikuttaa rahoitusriskiin, on oman pääoman puutteesta tullut merkittävä este saada rahoitusta. Lisäksi yrityksen vieraan pääoman rahoitukseen saattaa liittyä rahoitusrakennetta koskevia erityisehtoja, joiden vuoksi oman pääoman muutoksilla voi olla välitön vaikutus jo olemassa olevan vieraan pääoman korkoon ja takaisinmaksuvaatimuksiin.

Rahoituksen käytössä ei ole suurta muutosta yritysten eri kokoluokissa. Osuudet ovat muuttuneet vain lievästi verrattuna edelliseen barometriin. Ainoa merkittävä muutos on tapahtunut 10–19 henkilöä työllistävässä pk-yrityksissä, joissa rahoituk-

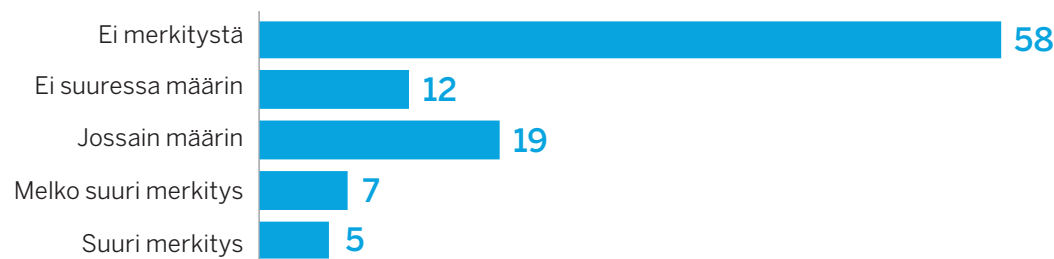
sen käyttö on laskenut selvästi. Suurimmissa, yli viidenkymmenen hengen pk-yrityksissä rahoituksen käyttö on yleisintä ja vastaavasti pienimmissä mikroyrityksissä keskimääräistä vähäisempää. Pienemmistä yrityksistä noin kuudennes on viimeisen vuoden aikana hankkinut pankki- tai muuta rahoitusta. Tämä osuus on lievästi laskenut viime kevään barometrista.

Pk-yritykset aikovat hakea rahoitusta seuraavien 12 kuukauden aikana hieman vähemmän kuin edellisen, keväällä julkaistun barometrin aikaan. Nyt 19 prosenttia vastaajista aikoo hakea rahoitusta, kun alkuvuodesta osuus oli prosenttiyksikön suurempi. Muutoksen taustalla on ennen muuta kauppan yritysten aiempaa pienempi tarve hakea rahoitusta. Sen sijaan teollisuudessa rahoituksen ottamisaikomukset ovat lievästi kasvaneet. Kehitys ei ole kuitenkaan oleellisesti muuttanut toimialojen

Taulukko 25: Syyt miksi ei ole saanut tai on jättänyt hakematta rahoitusta, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Rahan korkea hinta	15	6	22	14	14
Kireät vakuusvaatimukset	26	11	28	26	28
Rahoituksen huono yleinen saatavuus	23	27	24	19	24
Vientisaatavien vakuuttamisen vaikeus	0	0	0	0	0
Laina-ajan lyhyys	1	0	1	1	1
Korkea oman pääoman vaatimus	9	23	8	14	7
Muu syy	25	33	17	26	26

Kuva 25: Rahoituksen saatavuuden merkitys kyvylle vastata kasvavaan kysyntään, %

välisiä eroja. Yleisimmin rahoitusta aiotaan perinteiseen tapaan hakea teollisuudessa.

Yritysten kokoluokittain tarkasteltuna aikomuksissa hakea rahoitusta ei ole merkittäviä eroja edelliseen barometriin verrattuna lukuun ottamatta pieniä 5–9 henkilöä työllistäviä pk-yrityksiä. Kaikissa muissa kokoluokissa pk-yritysten rahoitusaikomukset ovat säilyneet lähes ennallaan verrattuna kevään barometriin. Myönteistä rahoituksenottamisaikomuksissa on se, että kasvuhakuisten yritysten kiinnostus ulkoista rahoitusta kohtaan on säilynyt kohtuullisen hyvänä ja jopa hieman kasvanut keväästä.

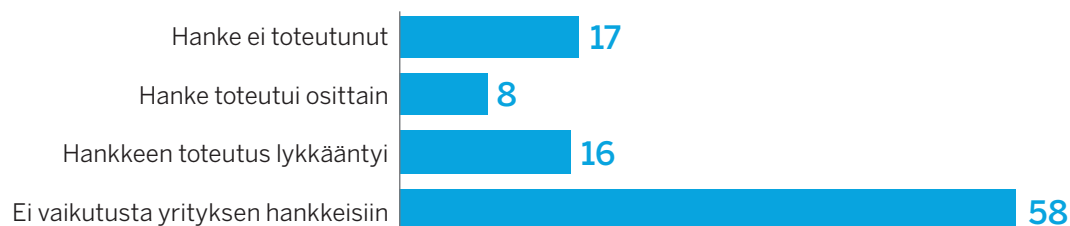
Rahoituksen ottamisaikomusten taustalla näkyvät talouden tila sekä epävarmuus tulevasta talouskehityksestä ja siitä seuraava investointiaktiiviteetin vaikeus. Näiltä osin näkymät ovat säilyneet lähes edellisen barometrin tasolla. Pk-yritysten taloudel-

linen tilanne ei kuitenkaan enää ole heikentynyt. Tämä näkyy siinä, että rahoitusta käyttöpääomaksi hakevien yritysten osuus on tasaantunut ja lähtenyt jopa hienoiseen laskuun. Niistä pk-yrityksistä, jotka aikovat hakea rahoitusta, 20 prosenttia hakee sitä yrityksen heikosta tilanteesta johtuvaksi käyttöpääomaksi. Laskua keväästä on prosenttiyksikkö.

Kone- ja laiteinvestointeihin rahoitusta aikoo hakea 48 prosenttia ulkoisen rahoituksen lisäystä suunnittelevista. Aikomukset ovat laskeneet prosenttiyksiköllä edelliseen barometriin verrattuna. Positiivinen havainto sen sijaan on se, että yrityksen kasvu- ja kehittämishankkeet ovat kääntyneet lievään kasvuun syinä hakea rahoitusta. Kehittämishankkeisiin rahoitusta aikoo hakea 16 prosenttia.

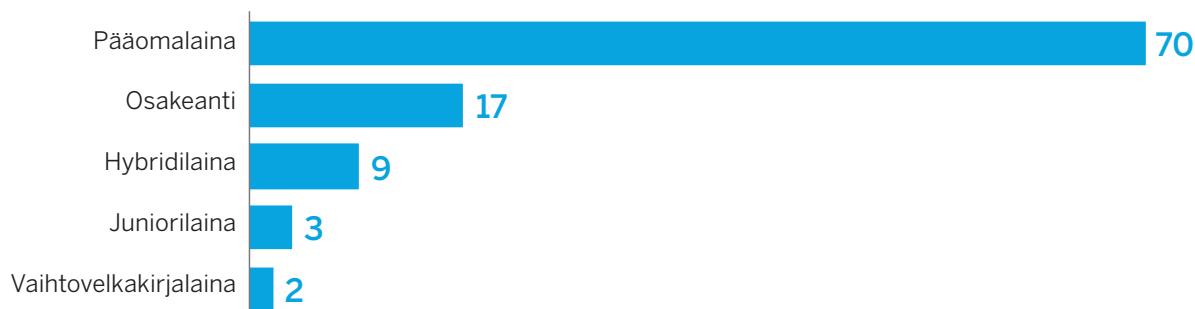
Yritysrahoituksen rakenne muuttuu hyvin hitaasti. Pankkikeskeisyys on pk-yritysten rahoituksessa yleistä ja tässä barometrissa sen osuus

Kuva 26: Rahoituksen ehtojen ja saatavuuden vaikutus hankkeiden toteutumiseen, % */

*/ Yrityksistä, joilla ollut tarve hankkia rahoitusta edellisen 12 kk aikana.

Kuva 27: Oman pääoman ehtoisen rahoituksen lähteet, %

on edelleen lähes samalla tasolla kuin aikaisemmin. Finnvera on säilyttänyt asemansa pankkilainojen tärkeimpinä vaihtoehtoina yhdessä Business Finlandin ja ELY-keskusten kanssa.

Finnveran rooli pankkilainojen vaihtoehtona ja täydentäjänä on säilynyt lähes kevään tasolla ja lähes joka viides rahoituksen hakua suunnittelevista kertoo kääntyvänsä Finnveran puoleen. Finanssikriisin pahimpien vaiheiden aikana osuus oli noin 15 prosenttiyksikköä suurempi. Huomionarvoista tässä barometrissa on se, että rakennusyritysten kiinnostus Finnveraa kohtaan on noussut

selvästi edellisestä barometrasta ja nyt teollisuuden ja rakentamisen päätoimialojen kiinnostus Finnverasta rahoittajana on suunnitteen samaa tasoa.

Pankkirahoitusta hakeneista jo lähes kolmannes, eli 32 prosenttia kertoi, että rahoituksen saatavuus edellytti Finnveran takausta. Tämä osuus on säilynyt korkealla tasolla ja on sama kuin kevään barometrissa. Finnveran takaus on erityisen tärkeä voimakkaasti kasvuhakuisilla yrityksillä, joista 64 prosenttia ilmoitti, että takaus oli rahoituksen saannin edellytys. Lähes puolet, eli 43 prosenttia pankkirahoitusta hakeneista 5–9 hengen yrityksistä vas-

Taulukko 26: Ulkoisen rahoituksen ottamisaikomukset

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Aikoo ottaa rahoitusta	19	30	19	17	18
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5–9 henkilöä	10–19 henkilöä	20–49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Aikoo ottaa rahoitusta	14	21	26	37	49

Taulukko 27: Ulkoisen rahoituksen tärkein aiottu käyttötarkoitus toimialoittain */ %

	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Tieto- ja viestintäteknikka-laitte/ohjelmistot	9	14	2	8	11
Muut koneet- ja laitteet/rakennusinvestoinnit	48	48	59	27	50
Kehittämishankkeisiin, ml. henkilöstön osaaminen	16	27	11	8	17
Käyttöpääomaksi kasvuun tai kansainvälistymiseen	25	33	18	31	23
Käyttöpääomaksi suhdanteista/taloudellisista syistä johtuen	20	22	21	40	14
Omistusjärjestelyt/yrityskaupat	7	3	8	8	8
Vientikauppojen rahoittaminen	2	2	0	4	2
Muu tarkoitus	9	3	11	10	9

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

tasi, että Finnveran takaus oli rahoituksen saamisen edellytyksenä.

Barometrin tulokset osoittavat, että 2010-luvulla vähitellen monipuolistumassa ollut yritysrahoitus on kokenut takaiskun. Yrittäjät näyttävät joutuvan turvautumaan aiempaa useammin pankin rahoituspalveluihin. Tämä on valitettavaa, sillä perinteisen pankkirahoituksen saatavuus yrityksille uhkaa hankaloitua jatkossa. Siksi on tärkeää saada uudenlaisia rahoitusmuotoja pk-yrityksille.

Haastavaa on se, että uusista markkinarahoituslähteistä merkittävimmäksi on muodostunut pika-

luottoyritykset. Nyt niitä on käyttänyt hieman yli kuusi prosenttia pk-yrityksistä. Vaikka muutos on tapahtunut vähitellen, kertoo se karua kieltä pk-yritysten rahoituslähteiden monipuolistumisesta.

Vaikka tietyissä yritysryhmissä on tarvetta pikaluottoyritysten tarjoamalle rahoitukselle, sen ehdot ovat hyvin vaihtelevat, ja osalla korot ovat erittäin korkeat. Pikaluottoyritysten yrityslainojen korkotasoa ei ole samalla tavalla rajoitettu kuin kuluttajille annettavassa rahoituksessa.

Kuva 28: Ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus, % yrityksistä, jotka aikovat ottaa rahoitusta seuraavan 12 kuukauden aikana */

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

Kuva 29: Rahoitus edellytti Finnveran takausta, %

Taulukko 28: Ulkoisen rahoituksen tärkein aiottu käyttötarkoitus toimialoittain */ , %

	Pankki	Rahoitusyhtiö	Finnvera	ELY-keskus	Business Finland	Yksityinen henkilösijoittaja	Pääomasijoitusyhtiö	Vakuutusyhtiö	Tesi	Joukkorahoitus	Velkakirjat	Listautuminen	Pikaluottoyritys
Kaikki yritykset	68	33	19	14	14	11	8	2	0	1	1	1	4
Toimialoittain													
Teollisuus	84	17	26	16	26	12	15	3	1	2	1	1	4
Rakentaminen	75	43	27	6	12	6	5	2	0	0	0	0	2
Kauppa	76	29	20	12	6	11	6	2	1	2	1	1	4
Palvelut	60	36	16	16	14	12	8	2	0	1	1	0	5
Kasvuhakuisuuden mukaan													
Voimakkaasti kasvuhakuiset	63	16	34	20	33	25	20	3	1	1	1	1	4
Kasvuhakuiset	74	34	21	16	14	10	6	2	0	1	0	0	4
Asemansa säilyttäjät	62	44	10	10	5	5	6	1	0	1	2	1	4
Ei kasvutavoitetta	63	41	5	1	1	2	1	1	0	1	0	0	8
Perustamisvuoden mukaan													
ennen 1990	73	39	11	14	5	5	2	4	0	0	0	1	2
1990–1999	76	33	13	10	5	4	2	2	0	1	1	1	5
2000–2009	65	33	11	7	12	7	7	2	0	1	0	0	4
2010–2019	64	33	26	17	23	14	11	0	1	1	2	0	7
2019 jälkeen	67	27	30	20	18	21	16	4	1	1	1	1	3

*/ Vastaajat ovat voineet valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

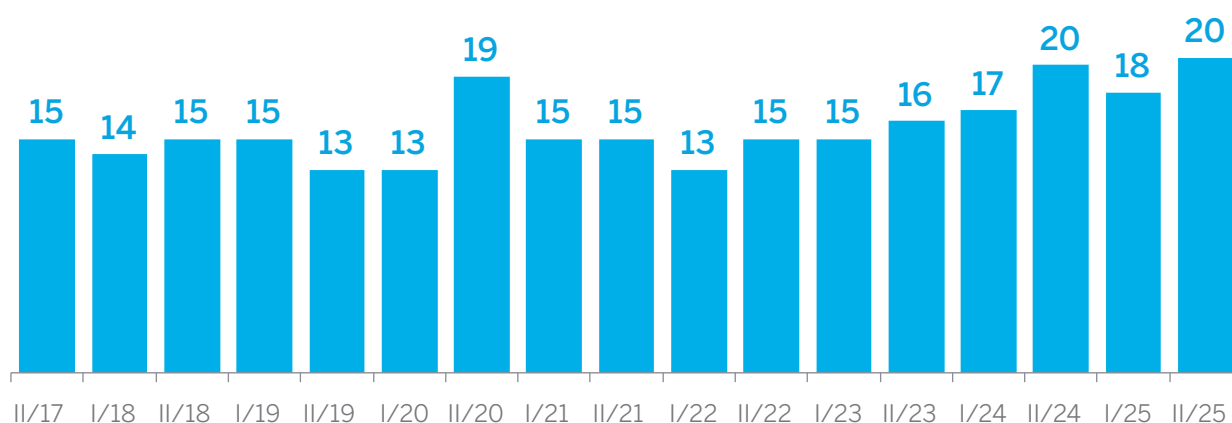
5.2 MAKSUVAIKEUDET

Kuluva vuosi on ollut monelle pk-yritykselle ennakoitua haastavampi ja se näkyy maksuvaikeuksien määrässä. Maksuvaikeuksissa olevien yritysten määrässä tapahtui selvä käänne huonompaan ja maksuvaikeuksien määrässä ollaan jälleen 2010-luvun puolivälin taantuman aikaisella tasolla. Tällä kertaa peräti 20 prosenttia, eli joka viides pk-yritys raportoi vaikeuksista hoitaa maksujaan viimeksi kuluneen kolmen kuukauden aikana. Osuus on noussut kevään 2025 barometrista kahdella prosenttiyksiköllä ja ylitti pandemiasyysyn 2020 tason. Maksuvaikeuksia kokeneiden yritysten osuuden voidaan katsoa olevan suuri.

Eniten maksuvaikeuksia on rakentamisessa ja kaupassa. Molemmilla päätoimialoilla yrityksistä noin neljännes raportoi vaikeuksista hoitaa maksujaan viimeisen kolmen kuukauden aikana. Rakentamisessa määrä lisääntyi keväästä viidellä ja kaupassa kolmella prosenttiyksiköllä. Palveluissa maksuvaikeudet ovat kasvaneet hieman kevään 2025 barometrista ja teollisuudessa maksuvaikeuksissa olevien yritysten määrä on säilynyt kevään barometrin tasolla. Vähiten maksuvaikeuksista kärsiviä pk-yrityksiä on palveluissa, mutta sielläkin niitä on yli 17 prosentilla.

Työllisyyden ja talouskasvun näkökulmasta on lohdullista, että voimakkaasti kasvuhakuisilla yrityksillä maksuvaikeudet eivät ole yleisempiä kuin muilla pk-yrityksillä. Yritysten elinkaaren näkökulmasta on negatiivista, että nuorempien yritysten tilanne on hieman heikentynyt. Nuoret yritykset kamppailevat maksuongelmien kanssa aikaisempaa useammin sekä hieman useammin kuin muut pk-yritykset.

Kuva 30: Pk-yritysten omat maksuvaikeudet viimeisen 3 kuukauden aikana, %

Taulukko 29: Pk-yritysten omat maksuvaikeudet viimeisen 3 kk aikana, %

Toimialoittain					
	Kaikki yritykset	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Yrityksellä maksuvaikeuksia	20	21	26	24	17
Kasvuhakuisuuden mukaan					
	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitteita	Toimintaansa lopettavat
Yrityksellä maksuvaikeuksia	18	21	22	15	31
Kokoluokittain					
	alle 5 henkilöä	5–9 henkilöä	10–19 henkilöä	20–49 henkilöä	yli 50 henkilöä
Yrityksellä maksuvaikeuksia	21	25	14	16	12
Perustamisvuoden mukaan					
	ennen 1990	1990–1999	2000–2009	2010–2019	2019 jälkeen
	18	20	19	22	22

6. Yhteenveto alueellisista tuloksista

Pk-yritysten suhdanneodotukset nousivat hie-
man viime keväästä sekä vuoden takaisesta.
Matala inflaatio, laskuun kääntynyt korkotaso
sekä onnistunut irtautuminen venäläisestä ener-
giasta ja Venäjän-kaupasta käänsivät odotukset
noussuun vuonna 2024. Sen jälkeen Yhdysvalto-
jen tullipolitiikasta johtuva kauppasuhteiden kiris-
tyminen ja kasvanut geopoliittinen epävarmuus
ovat jättäneet pk-yritykset odottavaisiksi.

Maakunnittain suhdanneodotukset vahvis-
tuivat kevään 2025 barometrista kolmellatoista
ja heikkenivät yhdeksällä alueella. Eniten näky-
mät paranivat Kanta-Hämeessä, missä saldo-
luku nousi neljällätoista yksiköllä päättyen arvoon
seitsemän. Positiivisimmat näkymät ovat Pohjois-
Savossa (saldoluku 14) ja negatiivisimmat Keski-
Pohjanmaalla (–12). Useamman alueen yleiset
suhdannenäkymät nousivat nollan yläpuolelle
kevään 2025 negatiivisen tuloksen jälkeen.

Henkilöstön määrän kehityksen suhteen alu-
eellisesti parhaat näkymät ovat Pohjois-Savossa.
Eniten henkilöstönäkymät vahvistuivat puolessa
vuodessa Pirkanmaalla ja Pohjois-Savossa, missä
saldoluvut nousivat yhdeksällä ja kahdeksalla
yksiköllä. Päinvastainen kehitys nähtiin Etelä-
Savossa ja Pohjois-Pohjanmaalla, missä odotuk-
set henkilöstön määrän muutoksesta heikkenivät
kahdeksalla yksiköllä.

Odotukset liikevaihdon kehityksestä ovat
parantuneet samaan aikaan, kun yleiset suhdan-

neodotukset ovat toipuneet. Liikevaihdon odo-
tetaan kasvavan kaikissa Suomen maakunnissa
Kymenlaaksoa ja Keski-Pohjanmaata lukuun otta-
matta. Positiivisimmat odotukset ovat Vantaalla
ja Kainuussa saldoluvulla 30.

Kannattavuusodotusten kehitys kertoo haas-
tavan tilanteen sekä epävarmuuden jatkumisesta,
ja näkymissä on merkittävää alueellista vaihte-
lua. Suurimmalla osalla alueista kannattavuuso-
dotusten saldoluku on negatiivinen. Vaikka liike-
vaihto on kasvussa, monien alueiden yrityksillä
on vaikeuksia hinnoitella kasvavia kustannuksia
lopputuotehintoihin. Alhaisimmat kannattavuus-
sodotukset ovat Keski-Pohjanmaalla ja Kymen-
laaksossa, vahvimmat Vantaalla. Suurin positiiv-
ien muutos kevääseen verrattuna nähdään Poh-
janmaalla, missä kannattavuusodotusten saldo-
luku nousi 20 yksiköllä arvoon kolme.

Pk-yritysten investointiaiheet ovat kohenemi-
sestaan huolimatta edelleen kahta poikkeusta
lukuun ottamatta koko maassa negatiiviset. Hei-
koimmat investointinäkymät ovat Kymenlaak-
sossa ja Pohjois-Karjalassa. Vain Pohjanmaalla ja
Pohjois-Savossa investointiodotukset ovat positiiv-
iset. Usean vuoden jatkunut investointiaikeiden
negatiivinen vire – ensin koronakriisin ja sittem-
min sodan sekä korkotason nousun vuoksi – on
huolestuttavaa pitkän aikavälin kasvun kannalta.

Taulukko 30: Suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan 12 kuukauden aikana, saldoluvut

	Yleiset suhdannenäkymät	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Tuotantokustannukset	Kannattavuus	Vakavaraisuus	Innovaatiot, tuotanto ja tuotteiden kehitys
Espoo ja Kauniainen	12	25	11	-2	46	3	7	11
Etelä-Karjala	-6	2	-4	-14	47	-12	-4	0
Etelä-Pohjanmaa	-4	16	2	-13	55	-6	5	-2
Etelä-Savo	-8	5	0	-18	52	-2	7	8
Helsinki	13	18	3	-4	39	1	9	4
Kainuu	-10	30	5	-21	46	-1	3	-13
Kanta-Häme	7	19	3	-9	44	-5	-3	-2
Keski-Pohjanmaa	-12	-3	2	-20	48	-27	-14	7
Keski-Suomi	1	17	2	-10	54	-4	4	-2
Kymenlaakso	-11	-7	-8	-31	51	-19	0	-1
Lappi	1	4	-4	-21	43	-7	7	-2
Pirkanmaa	9	19	11	-8	49	1	12	6
Pohjanmaa	1	21	11	10	49	3	11	15
Pohjois-Karjala	2	9	2	-27	52	-3	7	-9
Pohjois-Pohjanmaa	-8	5	-2	-13	44	-12	-3	0
Pohjois-Savo	14	28	13	3	54	4	17	2
Päijät-Häme	2	15	4	-18	55	0	8	7
Satakunta	7	16	4	-14	55	-10	-2	2
Uusimaa	0	11	3	-16	51	-13	-4	-1
Vantaa	12	30	8	-5	42	7	7	2
Varsinais-Suomi	-5	3	-1	-14	49	-13	0	-7
Koko maa	3	14	3	-11	48	-5	4	2

Pk-yritysbarometrin aluejako

1. **Uusimaa, erilliset raportit:**

- Helsinki
- Espoo
- Vantaa
- **Uusimaa** (pl. Helsinki, Espoo ja Vantaa)

2. **Varsinais-Suomi**

3. **Satakunta**

4. **Kanta-Häme**

5. **Päijät-Häme**

6. **Pirkanmaa**

7. **Kymenlaakso**

8. **Etelä-Karjala**

9. **Etelä-Savo**

10. **Pohjois-Savo**

11. **Pohjois-Karjala**

12. **Keski-Suomi**

13. **Etelä-Pohjanmaa**

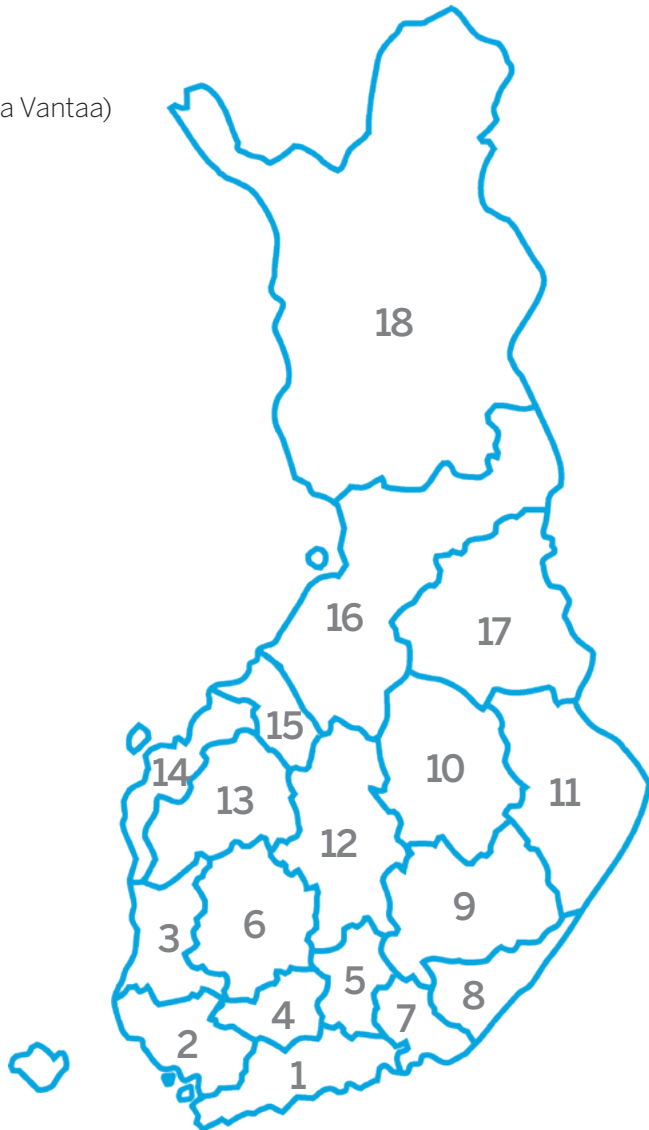
14. **Pohjanmaa**

15. **Keski-Pohjanmaa**

16. **Pohjois-Pohjanmaa**

17. **Kainuu**

18. **Lappi**

SUOMEN YRITTÄJÄT

Kyllikinportti 2, 00240 Helsinki
PL 999, 00101 Helsinki
toimisto@yrittajat.fi, puhelin 09 229 221
yrittajat.fi

ESPOON SEUDUN YRITTÄJÄT

Otakaari 5 A/A Grid, PL 13100, 00076 AALTO
www.yrittajat.fi/espoo
toimisto.espoo@yrittajat.fi
puhelin 010 422 1400

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT

Valtakatu 51, 53100 Lappeenranta
www.yrittajat.fi/etelakarjala
ekytoimisto@yrittajat.fi, puh. 050 325 7518

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Alvar Aallon katu 3, 60100 Seinäjoki
www.yrittajat.fi/etelapohjanmaa
epy@yrittajat.fi, puh. 06 420 5000

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT

Maaherrankatu 14, 50100 Mikkeli
www.yrittajat.fi/etelasavo
esy@yrittajat.fi, puh. 050 552 9930

HELSINGIN YRITTÄJÄT

Kyllikinportti 2, 00240 Helsinki
www.yrittajat.fi/helsinki
toimisto.helsinki@yrittajat.fi, puh. 050 575 2353

HÄMEEN YRITTÄJÄT

Sibeliuksenkatu 11 A 1, 13100 Hämeenlinna
www.yrittajat.fi/hame
hame@yrittajat.fi, puh. 010 229 0390

KAINUUN YRITTÄJÄT

Kauppakatu 26, 87100 Kajaani
www.yrittajat.fi/kainuu
kainuu@yrittajat.fi, puh. 040 738 4817

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
www.yrittajat.fi/keskipohjanmaa
yrittajat.fi/mellerstaosterbotten
kpy@yrittajat.fi, puh. 050 338 8029

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT

Kauppakatu 28 B, 40100 Jyväskylä
www.yrittajat.fi/keskisuomi
ksy@yrittajat.fi, puh. 010 425 9200

KYMEN YRITTÄJÄT

Kauppalankatu 13, 45100 Kouvola
www.yrittajat.fi/kymi
toimisto.kymi@yrittajat.fi, puh. 044 012 4190

LAPIN YRITTÄJÄT

Aittatie 3, 96320 Rovaniemi
www.yrittajat.fi/lappi
lappi@yrittajat.fi, puh. 0400 898 200

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT

Kehräsaari B, 2. krs, 33200 Tampere
www.yrittajat.fi/pirkanmaa
pirkanmaa@yrittajat.fi, puh. 03 251 6500

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT

Kauppakatu 17 A 21, 80110 Joensuu
www.yrittajat.fi/pohjoiskarjala
merja.blomberg@yrittajat.fi, puh. 050 367 5194

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Kauppurienväylä 8 A, 90100 Oulu
www.yrittajat.fi/pohjoispohjanmaa
ppy@yrittajat.fi, puh. 010 322 1980

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT

Aleksanterinkatu 16, 15110 Lahti (Crazy Town)
www.yrittajat.fi/paijathame
toimisto@phyrittajat.fi, puh. 050 566 0343

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Raastuvankatu 12-14 D, 65100 Vaasa
www.yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa, toimisto.
rannikko-pohjanmaa@yrittajat.fi,
puh. 050 463 2370

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT

Isolinnankatu 24, 28100 Pori, PL 45, 28101 Pori
www.yrittajat.fi/satakunta,
satakunta@yrittajat.fi,
kari.varis@yrittajat.fi, puh. 0400 771 914

SAVON YRITTÄJÄT

Microkatu 1 (rakennus N, 5. krs)
PL 1199, 70201 Kuopio
www.yrittajat.fi/savo
savo@yrittajat.fi, puh. 044 368 0505

UUDENMAAN YRITTÄJÄT

Rantakatu 1, 2. krs, 04400 Järvenpää
www.yrittajat.fi/uusimaa
uusimaa@yrittajat.fi, puh. 010 231 3050

VANTAAN SEUDUN YRITTÄJÄT

Eläntötie 3, 01510 Vantaa
www.yrittajat.fi/vantaa
toimisto.vantaa@yrittajat.fi,
puh. 010 322 1722

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT

Brahenkatu 20, 20100 Turku
www.yrittajat.fi/varsinaissuomi
vsi@yrittajat.fi, puh. 02 275 7100

FINNVERA OYJ

Vaihde: 029 460 11
Puhelinpalvelu: 029 460 2580
Sähköposti: etunimi.sukunimi@finnvera.fi
www.finnvera.fi

PÄÄKONTTORIT**HELSINKI**

Porkkalankatu 1, PL 1010, 00101 Helsinki

TOIMIPISTEET**HELSINKI**

Porkkalankatu 1, PL 1010, 00101 Helsinki

JOENSUU

Länsikatu 15, rak. 3 B, 80110 Joensuu

JYVÄSKYLÄ

Piippukatu 11, 40100 Jyväskylä

KAJAANI

Kalliokatu 4, 87100 Kajaani

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

LAHTI

Askonkatu 2, 7. krs, 15140 Lahti

LAPPEENRANTA

Brahenkatu 4, 53100 Lappeenranta

MIKKELI

Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli

OULU

Sepänkatu 20, 90100 Oulu

PORI

Itäpuisto 7 A, 5. krs, 28100 Pori

ROVANIEMI

Rovakatu 28, 96200 Rovaniemi

SEINÄJOKI

Ruukintie 2, 60100 Seinäjoki

TAMPERE

Kalevantie 2,
(Technopolis / Yliopistonrinne C-talo 5. krs)
33100 Tampere

TURKU

Humalistonkatu 1, 20100 Turku

VAASA

Virastotalo, Wolffintie 35, 65200 Vaasa

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

Aleksanterinkatu 4–10, 00170
postios. PL 32, 00023 Valtioneuvosto
puhelin 0295 16001
www.tem.fi

ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Seinäjoen päätoimipaikka
Alvar Aallon katu 8, 60100 Seinäjoki
postios. PL 156, 60101 Seinäjoki
Vaasan toimipaikka
Wolffintie 35, 6. krs, 65100 Vaasa
postios. ympäristöasiat: PL 262, 65101 Vaasa
postios. liikenneasiat: PL 156, 60101 Seinäjoki
Kokkolan toimipaikka
Pitkäsillankatu 15, 67100 Kokkola
postios. PL 77, 67101 Kokkola
puhelin 0295 027 500, ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUS

Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli
PL 164, 50101 Mikkeli
puhelin 0295 024 000
ely-keskus.fi/etela-savo

HÄMEEN ELY-KESKUS

puhelin 0295 025 000, ely-keskus.fi/hame
Lahden päätoimipaikka
Kirkkokatu 12, 15140 Lahti
postios. PL 29, 15141 Lahti
Hämeenlinnan toimipaikka
Koulukatu 25, 13100 Hämeenlinna
postios. PL 29, 15141 Lahti

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUS

puhelin 0295 029 000, ely-keskus.fi/kaakkois-suomi
Kouvola toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4 (8. krs), 45100 Kouvola
postios. PL 1041, 45101 Kouvola
Lappeenrannan toimipaikka
Villimiehenkatu 2 B, 53100 Lappeenranta
postios. PL 1041, 45101 Kouvola

KAINUUN ELY-KESKUS

Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
postios. PL 115, 87101 Kajaani
puhelin 0295 023 500, ely-keskus.fi/kainuu

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS

Cygnäuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä
postios. PL 250, 40101 Jyväskylä
puhelin 0295 024 500, ely-keskus.fi/keski-suomi

LAPIN ELY-KESKUS

puhelin 0295 037 000, ely-keskus.fi/lappi
Rovaniemen toimipaikka
Hallituskatu 3 B (valtion virastotalo), 96100 Rovaniemi
postios. PL 8060, 96101 Rovaniemi
Kemin toimipaikka
Valtakatu 28, 94100 Kemi
postios. PL 8060, 96101 Rovaniemi

PIRKANMAAN ELY-KESKUS

Yliopistonkatu 38 (Attila), 33101 Tampere
postios. PL 297, 33101 Tampere
puhelin 0295 036 000, www.ely-keskus.fi/pirkanmaa

POHJANMAAN ELY-KESKUS

puhelin 0295 028 500, ely-keskus.fi/pohjanmaa
Vaasan toimipaikka
Wolffintie 35 B, 5. krs, 65200 Vaasa
postios. PL 131, 65101 Vaasa
Kokkolan toimipaikka
Pitkäsillankatu 15, 67100 Kokkola
postios. PL 240, 67101 Kokkola

POHJOIS-KARJALAN ELY-KESKUS

puhelin 0295 026 000, www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala
Kauppakatu 40 B, 80100 Joensuu
postios. PL 69, 80101 Joensuu

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Veteraaninkatu 1, 90100 Oulu
postios. PL 86, 90101 Oulu
puhelin 0295 038 000, ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS

puhelin 0295 026 500, www.ely-keskus.fi/pohjois-savo
Kuopion toimipaikka
Kallanranta 11, 70100 Kuopio
postios. PL 2000, 70101 Kuopio
Mikkelin toimipaikka
Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli
postios. PL 2000, 70101 Kuopio
Joensuun toimipaikka
Torikatu 36 A (3. krs), 80100 Joensuu
postios. PL 2000, 70101 Kuopio

SATAKUNNAN ELY-KESKUS

puhelin 0295 022 000, ely-keskus.fi/satakunta
Yrjönkatu 6, 28100 Pori
postios. PL 266, 28101 Pori

UUDENMAAN ELY-KESKUS

Opastinsilta 12 B, 00520 Helsinki
postios. PL 36, 00521 Helsinki
puhelin 0295 021 000, ely-keskus.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Turun toimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2, 20800 Turku
postios. PL 236, 20101 Turku
Porin toimipaikka
Yrjönkatu 20, 28100 Pori
postios. PL 236, 20101 Turku
puhelin 0295 022 500
www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi

Suomen Yrittäjät
Kyllikinportti 2,
00240 Helsinki
PL 999, 00101 HELSINKI

puhelin 09 229 221

yrittajat.fi

Finnvera Oyj
Porkkalankatu 1,
PL 1010,
00101 Helsinki

Valtakunnallinen vaihde:
020 460 11
finnvera.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työ- ja elinkeinoministeriö
Aleksanterinkatu 4,
00170 Helsinki
PL 32, 00023 Valtioneuvosto

puhelin 010 606 000

tem.fi